

sk0075 4 800 mtik1083

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0058-sk0075-1g
budapest, 1983. április 20. /mti/

sk0058 rövid hírek:

varsó: ellenőrzés
varsó: letartóztatás
berlin: ndk - szíriai baath
uj-delhi: asszám
luanda: apartheid ellenes bizottság
párizs: bedobás automaták betiltása
uj-delhi: hogy nevezzük a disznót?

sk0059 fkp kb

sk0060 olasz szocialisták /1. rész/

sk0061 olasz szocialisták /2. rész/

sk0062 béke - keresztények

sk0063 úrhadviseles - bovin-kommentár

sk0064 usa - kongresszus

sk0065 trilaterális bizottság

sk0066 közép-amerika - külügyminiszterek

sk0067 unesco-rendezvények

sk0068 közel-keleti hírek - 2.

sk0069 rövid hírek:

tokió: bulgária-japán

ankara: gyilkos kivégzése, zambia: zöldfoki-szigetek
- szerk. táj.

sk0070 libiai

sk0071 cheysson érkezése

sk0072 ceausescu-arafat

sk0073 tartalomjegyzék /1. rész/

sk0074 tartalomjegyzék /2. rész/

sk0075 tartalomjegyzék /3. rész/

so/pi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztették: németh gyula

éliás béla

szászi julia

heltai andrás

pirityi sándor

- v é g e -

22.11

200482 1631

Nur

--

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 21.

kül

c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1003

gromiko - kommunyiszt /1. rész/

moszkva, 1983. április 21. /mti/ - a kommunyiszt, az szkp kb folyóirata legújabb számában közli andrej gromikonak, az szkp kb pb tagjának, a szovjetunió minisztertanácsa első elnökhelyettesének, a szovjetunió külügyminiszterének a szocialista országok és a szovjetunió külpolitikájáról írt cikkét.

andrej gromiko hangsulyozza, hogy a szocialista közösség országai fejlődésük során meghatározott, gyakran eléggé komoly nehézségekkel találkoznak. ez a fejlődés ugyanis még senki által be nem járt uton, a régi és az új harcán, a belső ellentmondások megoldásán, illuziók és hibák legyőzésén át vezet. a nemzetközi helyzet sem mindig kedvez a szocialista közösség fejlődésének. a szocialista országoknak a kiélezett osztályharc körülményei között kell tevékenykedniük és ki vannak téve az imperializmus részéről rájuk nehezedő komoly nyomásnak. az élet azonban bebizonyította, hogy a szocialista közösség képes sikeresen megbirkózni minden, előrehaladását gátló akadállyal.

ma már a szocialista közösség egységes külpolitikai stratégiájáról beszélhetünk, amely erős, pozitív hatást gyakorol a világesemények menetére, hatékonyan és következetesen védelmezi a békét és a nemzetközi együttműködést, a népek szabadságát és függetlenségét - állapítja meg gromiko. - a szocialista államok politikájának jelentősége különösen nagy a mai nemzetközi helyzetben, amely az imperialista körök, s elsősorban az egyesült államok agresszív törekvései miatt igen bonyolulttá vált. ma különösen nagy jelentőséggel bír a békés egymás mellett élés

clé

1982.04.21.

elveinek tiszteletbentartása, mivel a nukleáris katasztrófa egyetlen ésszerű alternatívája a szocialista és a tőkés országok békés egymás mellett élése. a szocialista országok külpolitikájukban nem tekintik öncélnak a békés egymás mellett élést, hanem fontos elemének korunk legégetőbb problémái megoldásának. e problémák közé tartozik az emberiség megszabadítása egyszer s mindenkorra a háboruktól, és a szilárd, igazságos, demokratikus béke megteremtése a földön. az e célok elérését szolgáló törekvésnek azonban semmi köze sincs az imperializmus militarista körei elől való meghátráláshoz, mivel ez a törekvés a következetes békeszeretetet az agresszív szándékok szilárd visszaverésével ötvözi. /folyt./

kr/so ng

06.42 210482 2305

--

sk0002 4 230 mtik1004

gromiko - kommunyiszt /2. rész/

gromiko megállapítja: a szovjetunió a béke hive, a hódító háborúk ellensége, a leszerelés, az enyhülés, a vitás kérdések békés megoldásának harcosa volt és marad. külpolitikájának jellemző vonása, hogy mindig azokat a kérdéseket állítja a nemzetközi élet középpontjába, amelyek a népek alapvető érdekeit érintik. jellemző példa erre a fegyverkezési hajszá megfékezéséért és a leszerelésért vívott harca.

a szovjetunió következetesen kitart a leszerelési kérdésekben tanúsított kezdeményező magatartása mellett. természetesen tudatában van azoknak a nehézségeknek és azoknak a - nyugati militarista körök által támasztott - nehézségeknek is, amelyek e kérdések megoldását akadályozzák. ennek ellenére az szkp és a szovjet állam kitartó, következetes harca eredményeként néhány területen már sikerült visszafogni a fegyverkezési hajszát.

a szovjetunió aktívan sikraszáll azért, hogy kölcsönösen elfogadható megállapodás szülessék az európai nukleáris fegyverzetek korlátozásáról, valamint a hadászati fegyverzetek korlátozásáról és csökkentéséről genfben folyó szovjet-amerikai tárgyalásokon. a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet csökkentéséről bécsben tartott tárgyalásokon a szocialista országok nemrég terjesztették elő javaslatukat, amely megteremti a konkrét megállapodások reális lehetőségét. komoly kezdeményezést tettek a varsói szerződés tagállamai a politikai tanácskozó testület prágai értekezletéről

ll

1982.04.21.

kiadott nyilatkozatukban is, amelyben azt javasolták, hogy a varsói szerződés és a nato szerződésben mondjon le a katonai erő egymással szembeni alkalmazásáról és vállalja a békés kapcsolatok fenntartását - mutat rá cikkében andrej gromiko.

kr/so ng

06.48 210482 1733

--

sk0003 4 230 mtik1005

fémről készült egyfontos angliában

london, 1983. április 21. /mti/ - csütörtökön a brit pénzforgalomban megjelent a fémről készült egyfontos.

mérete feltűnően kicsi - alig nagyobb, mint az amugy is kicsire méretezett huszpennys -, viszont súlya feltűnően nagy. értékét hangsúlyozandó, alkotói „megaranyozták”, a peremét.

szakértői vélemény szerint körülbelül másfél évet él majd együtt a papírból és a fémről készült egyfontos, a bankjegy és az érme - ennek utána a papír egyfontos kikerül a forgalomból.

a pénzforgalom növekedésének és - ami vele jár -, a font értékcsökkenésének tudható be, hogy a fémpénzek, a „közönséges”, érmék kiszorítják papírból készült testvéreiket. illetve, ők maguk egyre nagyobb címletekben jelennek meg. igaz, a papír is „utánpótlódik”, egy kevésbé: hajdanán még a 10 fontos bankjegy is ugyanakkor számított, ma az ötvenfontos is csak fizetőeszköznek.

ae/h1 ng

06.52 210482 0933

ll

--

sk0004 4 230 mtik1006

francia nukleáris tervek

párizs, 1983. április 21. /mti-afp,dpa/ - az 1984-től 1988-ig terjedő időszakra szóló katonai programot rögzítő törvényjavaslatot hagyott jóvá szerdai ülésén a francia minisztertanács. a négyéves program kilátásba helyezi franciaország nukleáris elrettentő erejének növelését és bevetési körletének kiterjesztését. végrehajtása - becslések szerint - 830 milliárd frankba fog kerülni.

max gallo, a köztársasági elnökség szóvivője a minisztertanács ülése után kijelentette: a terv franciaországnak azt az akaratát tükrözi, hogy „fenntartsa és fejlessze védelmi kapacitását az ország abszolút döntési függetlenségének és szövetségeinek keretében,,.

a törvényjavaslatot charles hernu hadügyminiszter terjesztette elő a kormány ülésén. a javaslat célja az - mondta a miniszter -, hogy megadja franciaországnak a képességet „létfontosságú érdekeinek,, védelmére három „akciókörletben,,. ezek:

- az ország szorosán vett területének védelme, amelyet lényegében a nukleáris elrettentéssel biztosítanak;

- /nyugat-/európának és a földközi-tenger térségének védelme - függetlenül a nato-döntésektől. ez esetben a francia köztársasági elnök lesz illetékes dönteni az esetleges közbelépésről;

- segítségnyújtás az afrikai országoknak, amelyekkel franciaország katonai megállapodásokat kötött, továbbá azoknak a baráti országoknak, amelyek ilyen megállapodásokra törekszenek, mint például libanon.

a törvényjavaslat a francia nukleáris erő „cselekvési körletének,, kiszélesítését helyezi kilátásba. 1985-ben lép szolgálatba a nukleáris rakétákkal felszerelt hatodik francia atomtengeralattjáró. a hetedik effajta tengeralattjáró építését 1988-ban kezdik meg. intézkedik a terv egy atommeghajtású repülőgépanyahajó építéséről és három további nukleáris tengeralattjáró megrendeléséről is. a légierő egyes mirage-4, valamint mirage-2000 típusu gépeit 1985-től közepes hatótávolságú levegő-föld atomrakétákkal szerelik fel.

a hagyományos erők létszámát - a terv szerint - 35 000 fővel csökkentenék. a szárazföldi erő mozgékonyságát növelni, a haditengerészet és a légierő egységeit korszerűsíteni kívánják.

ad

a törvényjavaslat parlamenti vitája hevesnek ígérkezik. az ellenzék máris bejelentette, hogy a vitában ellenjavaslatot fog benyújtani, a következő hetekben pedig közös dokumentumot hoz nyilvánosságra a nemzetvédelem tárgyában. a dokumentumban - az afp szerint - valószínűleg szó lesz a neutron-fegyver esetleges bevetésével kapcsolatos aggodalmakról is.

fm ng

06.58 210482 2548

-.-

sk0005 4 230 mtik1007

rövid hírek

mccartney

london, 1983. április 21./reuter/ - paul mccartney, az egykori beatles-együttes volt tagja londonban bejelentette: felveszi a harcot az ellene indított apasági kereset ügyében. a nyugat-berlinben élő, huszéves bettina hübers ugyanis anyjával egybehangozva azt állítja, hogy mccartney az apja. egy nyugat-berlini bíróság ideiglenesen helyt adott a keresetnek: így a sztár havi 705 márkát köteles fizetni, amíg végleges döntés nem születik, de ha az apaság nem bizonyítható, a pénz visszajár. mccartney vérképelemzésnek vetette alá magát, és az szerinte azt bizonyítja, hogy nem ő az ifjú hölgy apja. egyben képtelenségnek minősítette az anya állítását, mondván: „nemhogy kalandom nem volt vele, de soha életemben nem is láttam.,,

busz-szerencsétlenség

manila, 1983. április 21. /ap/ - csütörtökön hajnalban egymásba rohant a manilába vezető gyorsforgalmi úton egy tehergépkocsi és egy személyszállító busz. a frontális ütközésben a teherautó valósággal letépte a busz egyik felét; az ott ülő 15 utas szörnyethalt. a szerencsétlenséget mindkét sofőr csodával határos módon egy karcolás nélkül uszta meg. többszörös emberölés vádjával őrizetbe vették őket.

gyémánt

new york, 1983. április 21. /reuter/ - 7 millió dollár értékben drágaköveket kínáltak eladásra egy new york-i gyémántaukción. amikor azonban egy érdeklődő vevő a kiárúsítás sztárját, egy 9.8 karátos gyémántot kívánt megtekinteni, a rendezők lehangoltan közölték, hogy

ad

már csak diafelvételen tudják bemutatni a követ, mivel azt az aukció megnyitása előtti éjszakán ellopták. a tolvaj egy, körömlakkal megszinezett hamis követ hagyott az eredeti, halvány rózsaszín árnyalatú, 600 ezer dollárt érő gyémánt helyén. a tettes felkutatására nem sok a remény - az ipari tv-kamera készített ugyan felvételeket a lopásról, azok azonban „meglehetősen szórványosak és csapnivaló minőségűek,, - közölte a rendőrség.

ítélet

bari, 1983. április 21. /ap/ - tiztől huszonöt évig terjedő börtönbüntetésre ítélte a bari bíróság egy szélsőjobboldali csoportosulás négy tagját, akiket egy 18 éves lemezlovas meggyilkolásában talált bűnösnek. a magát „náci forradalmároknak,, nevező banda számláját ezen kívül „számos betörés és számtalan lopás,, is terheli.

ai ng
07.20 210482 2293

--

sk0006 4 230 mtik1008

közép-amerikai külügyminiszterek

panamaváros, 1983. április 21. /dpa,afp/ - mexikó, kolumbia, venezuela és panama külügyminiszterei a közép-amerikában működő külföldi katonai tanácsadók kivonása mellett szálltak sikra. a külügyminiszterek, az ugynevezett contadorai csoport tagjai szerdán panamavárosban külön-külön megbeszéléseket folytattak nicaragua, costa rica, guatemala, honduras és salvador külügyminiszterével. a tanácskozásokon a csoport négy tagja sürgette, hogy a közép-amerikába küldött összes külföldi katonai tanácsadók visszarendelésével vessék meg a politikai kibontakozás alapját.

a négy külügyminiszter ugyancsak panamavárosban egy héttel ezelőtt a közép-amerikai térségben kialakult feszültségűk felszámolásáról tanácskozott. a megbeszélések első fordulóját után ellátogattak costa rica, salvador, nicaragua, guatemala és honduras fővárosába, hogy tájékozódjanak az illető kormányoknak a politikai kibontakozással kapcsolatos álláspontjáról.

ll

szerdán bernardo sepulveda mexikói külügyminiszter a csoport három másik tagját tájékoztatta george shultz amerikai külügyminiszterrel a közép-amerikai helyzetről folytatott tárgyalásairól.

ml ai ng

07.24 210482 1194

--

sk0007 4 300 mtik1009

usa - bejrut /1. rész/

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 21. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium szerda esti tájékoztatása szerint a bejruti robbantás amerikai halálos áldozatainak száma immár 17-re rug. a minisztérium további hat nevet közölt, azokét az amerikai állampolgárokat, akiknek holttestét sikerült azonosítani. az ujonnan megnevezett áldozatok: a nagykövetség két politikai beosztottja, egy „külpolitikai elemző,, és három további alkalmazott.

a fehér ház közleménye szerint lawrence eagleburger külügyminiszter-helyettes vezeti azt a magas rangú amerikai küldöttséget, amely csütörtökön délután bejrutba indul azzal a céllal, hogy „kifejezze tiszteletét a tragikus körülmények között meghalt amerikai diplomaták, katonai személyzet és lojális alkalmazottak,, iránt.

arra a kérdésre, hogy milyen stádiumban van shultz amerikai külügyminiszter közel-keleti utjának előkészítése, a fehér ház egyik szóvivője kijelentette: az utazás lehetőségét továbbra is „aktivan vizsgálják,,. a bejruti robbantás előtt amerikai sajtójelentések láttak napvilágot arról, hogy ez az utazás küszöbön áll.

shultz utazásának elhalasztását azonban nemcsak a bejruti robbantás által ismét destabilizált libanoni helyzet indokolná, hanem az is, hogy egyre több amerikai megfigyelő minősíti reménytelennek a közel-keletre vonatkozó reagan-terv esélyeit, miután husszein jordán király megtagadta a közvetlen tárgyalásokat izraellel. szerdán a wall street journal foglalt állást ebben az értelemben. karen elliot house, aki a múlt héten interjút készített husszeinnel,

ll

kül

- 8 -

1982.04.21.

beszélgetései alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy „az amerikai erőfeszítés kudarcba fulladt,„ ebben egyébként különösen vétkesnek találja az amerikai elemző shultz külügyminisztert, akinek „gyanus távolmaradása mindennél többet árult el az érdeklődés hiányáról,„ /folyt./

br/dj ng
07.55 210482 1919

--

sk0008 4 300 mtik1010

usa - bejrut /2. rész/

ugyanaz a szemleirő azonban úgy véli, hogy az egyesült államok a kudarc látszatának elkerülése végett még nagyobb erőfeszítéseket fog tenni arra, hogy valamilyen eredményt érjen el libanonban, és „győzelmet jelenthessen ezen a mellékszínpadon, miközben a központi aréna felett éppen összeomlóban van a sátor,„

szerda esti híradójában az abc televízió exkluzív értesülésekre hivatkozva közölte, hogy robert clayton ames, a cia közel-keleti főelemzője nem az egyetlen cia-tiszt volt, aki a bejruti robbantás áldozatává vált. a televíziós állomás szerint további három cia-tiszt van az áldozatok között, és ezzel a cia „egész,„ bejruti kirendeltsége elpusztult.

br/dj ng

08.03 210482 0721

--

kül

- 9 -

1982.04.21.

sk0009 4 230 mtik1011

űrhajósok

moszkva, 1983. április 21. /mti/ - moszkvai idő szerint éjjel egy óra is elmúlt már, amikor a földi irányítóközpont engedélyt adott a szozuz t-8 űrhajósainak, hogy nyugovóra térjenek.

a szerda délutáni startot az ilyenkor szokásos feszített ritmusú munka követte. „óceánék,„ /óceán a hívójele a szozuz t-8 három utasának/ először az űrhajó hermetikus szigetelését, létfenntartó rendszereinek működését ellenőrizték. a föld körüli második fordulat idején az irányítópult műszereinek hibátlanságáról, az összekapcsolórendszer működőképességéről győződtek meg. vlagyimir tyitov, gennagyij sztrekalov és alekszandr szerebrov csak ezek után vonulhatott vissza az űrhajó hátsó, tágasabb részébe, ahol szkafanderüket a kényelmes, szabadabb mozgást biztosító munkaruhára cserélték. a harmadik fordulóban elköltött ebéd után pályamódosítást hajtottak végre: az űrhajót magasabb, a szaljut űrállomáshoz közelebbi pályára vezették.

további pályamódosítások után a szállítóűrhajó moszkvai idő szerint a csütörtök esti órákban éri el az űrállomást és kapcsolódik össze vele. tyitovot, sztrekalovot és szerebrovot tágasabb otthon várja, mint eddig bármelyik elődjüket. a szaljut-7 ugyanis március eleje óta a kozmosz-1443 jelzésű szputnyikkal összekapcsolva, azzal űrkomplexumot alkotva kering a föld körül. a kozmosz sorozatba tartozó társainál nagyobb méretű, nehezebb mesterséges hold az űrhajósok munkavégzéséhez szükséges berendezéseket is vitt magával. felbocsátását az tette lehetővé, hogy a szaljut-7-nek a szaljut-6-hoz képest módosított dokkolórendszerét eleve úgy alakították ki, hogy az űrállomás más nagyméretű üreszközökkel is összekapcsolható legyen.

a három űrhajós jól ismeri jövőendő lakóhelyét. szerebrov nyolc hónapja, a múlt év augusztusában járt a szaljut-7 fedélzetén, tyitov és sztrekalov pedig az előző, 211 napos rekordtartamu űrrepülést végrehajtó expedíció tagjainak, berezovojnak és lebegyevnek a dublőre volt.

fl/hi ai ng
08.08 210482 1985

--

sk0010 4 300 mtik1012

spanyolország - usa /1.rész/

király ferenc, az mti tudósítója jelenti:

madrid, 1983. április 21. /mti/ - spanyolország nem engedi meg, hogy területén nukleáris fegyvereket tároljanak, vagy légtérébe ilyen eszközöket szállító gépek repüljenek be. az egyesült államok nem használhatja kizárólagossági joggal az ibériai országban lévő katonai támaszpontjait. a szerződés nincs kapcsolatban spanyolország nato-tagságával.

ezek azok a korábbi dokumentumhoz képest lényeges változások, amelyekkel együtt a madridi parlament szerdán este ratifikálta a spanyol-amerikai katonai szerződést. a sotelo-kormány által tavaly nyáron aláírt okmányt a szocialista párti kormány - ígéretéhez híven - több módosítással, kiegészítéssel terjesztette a törvényhozás elé. a képviselők 249 támogató és 9 ellenszavazattal jóváhagyták az öt évre szóló szerződést.

az okmányt fernando moran külügyminiszter terjesztette be, hangsúlyozva, hogy az „a lehetőségekhez képest figyelembe veszi az ország nemzeti érdekeit és védelmi elkötelezettségeit,, majd azt emelte ki, hogy a módosított szerződés „levetkőzte a nato-ra szabott ruháját és meghagyta az ország mozgásszabadságát mind a kétoldalú, mind a többoldalú kapcsolatokban,,.

santiago carrillo kommunista képviselő a szerződés több pontját bírálva, annak a véleményének adott hangot, hogy bár a dokumentum nyitvahan gyta a kaput a nato-ból való kilépés számára, „ez csak látszat,,. szövegében, hogy az amerikai katonák tulságosan nagy mozgásszabadságot kapnak spanyolországban. kifogásolta, hogy a szerződésben rögzített nukleáris tilalom nem terjed ki a felségvizekre. „a szerződés ratifikálásával - mondotta - a spanyol nép kezdi elveszíteni reményét arra vonatkozóan, hogy a kormány valóban akar-e népszavazást tartani az ország nato-tagságáról,, végezetül bejelentette: a kommunisták ellenzik a szerződés elfogadását.

a jobboldal szóvivője a parlamentben teljes támogatásáról biztosította az előterjesztést. méltatta az egyesült államok kötelezettségvállalását, azt, hogy a korábbi 120 millióról 400 millió dollárra emelte fel a fegyvervásárláshoz és a hadsereg korszerűsítéséhez nyújtott hitelt. lényegesnek minősítette azt a szerződésben rögzített amerikai vállalat, hogy „ha ceuta és melilla afrikában lévő spanyol városokat bármilyen külső támadás érné, azt az usa a spanyol felségterület elleni támadásként értékelné,,./folyt./

ky/dj ng
08.15 210482 2426

Al

--

sk0011 4 300 mtik1013

spanyolország - usa /2. rész/

felipe gonzález miniszterelnök a parlament ülése után újságírók előtt elismerte: „annak idején, ellenzéki vezetőként nem éppen ezért a szerződésért harcoltam,, a szerződés fontos elemének mondotta viszont, hogy nincsen kapcsolat közte és az ország jövőndöbeli nato-tagsága között.

a most ratifikált szerződés jános károly király által történő aláírásával lép életbe.

ky/dj ng
08.19 210482 0433

--

sk0012 4 230 mtik1014

közel-kelet

arafat

rabat/tunisz, 1983. április 21. /reuter/ - rabati palesztin források szerint csütörtökön tuniszbán összeül a pfsz vezetése, hogy megvitassa a közel-keleti rendezési megoldásokkal kapcsolatos álláspontokat. jasszer arafat, a pfsz vb elnöke, aki szerdán budapestről bukarestbe utazott, csütörtökön valószínűleg a tunéziai fővárosba érkezik.

a tuniszbán tartózkodó douglas hurd, brit külügyi államminiszter közölte, hogy kész találkozni palesztin vezetőkkel. a brit kormány magasabb szinten eddig nem volt hajlandó tárgyalni a pfsz vezetőivel. hurd, aki nem tagja a londoni kabinetnek, tavaly már találkozott faruk kaddumival, a pfsz diplomáciájának irányítójával.

sziria - izrael

damaszkusz, 1983. április 21. /ap/ - a sziriai állami rádió szerdán egy kommentárban izraelt vádolta az egyesült államok bejruti nagykövetsége ellen elkövetett merénylettel. a kommentár szerint izrael ezzel akarja alátámasztani azt a követelését, hogy szükség van libanoni katonai jelenlétére akkor is, amikor hadseregét már kivonta onnan. a sziriai rádió hangsúlyozta: izrael az egyetlen, amely hasznot húzhat az amerikai nagykövetség elleni akcióból.

ku ng
08.22 210482 1199

Al

--

sk0013 4 230 mtik1015

angola

Luanda/Lisszabon 1983. április 21. /mti-taszsz/reuter/ - az angolai külügyminisztérium szerdán bejelentette, hogy kiutasították az országból az afp francia hírügynökség tudósítóját, mert az újságírói munkával össze nem egyeztethető tevékenységet folytatott.

xxx

angolába érkezett az ensz apartheid-ellenes különleges bizottságának küldöttsége, hogy felmérje a délnyugat-afrikai ország elleni dél-afrikai agressziók által okozott károkat. a küldöttségben algéria, india, az ndk és peru képviselteti magát - jelentette a taszsz.

xxx

angolában átalakították a kormányt: változás történt az építésügyi minisztérium élén és két /oktatási és tervezési/ miniszterhelyettesi poszton - jelentette az angop hivatalos hírügynökség. manuel alves mangueira építésügyi miniszter utódjává jorge henrique varelo de melo dias-t nevezték ki.

az angolai kormányzat az utóbbi időben növekvő aggodalommal figyeli az országban tapasztalható lakáshiányt. az unita ellenforradalmi szervezet merényletei, valamint a dél-afrikai támadások miatt a falusiak tízezrei menekülnek a városok körüli nyomortelepekre. a hatóságoknak mérsékelt anyagi lehetőségei vannak arra, hogy emberi körülményeket, lakhelyeket teremtsen a vidékről menekültek számára.

ku ng
08.30 210482 1370

ll

..-

sk0014 4 230 mtik1016

salvadori hadsereg - átszervezés

san salvador, 1983. április 21. /reuter/ - átszervezték szerdán a salvadori katonai főparancsnokságot - jelentette a reuter iroda. san salvadorból. eugenio vides casanova tábornok, ujonnan kinevezett hadügyminiszter a brit hírügynökség szerint a hadsereg átszervezésével szeretné hatékonyabbá tenni a felkelők ellen vívott harcot.

egy katonai szóvivő szerdán közölte, hogy a változtatások mindenekelőtt a fegyveres erők északi és keleti parancsnokságait érintik, tehát azokat a területeket, ahol a legerősebb gerillatevékenység tapasztalható. változások történtek a nemzeti gárda vezetésében is. a testületet eddig vides casanova tábornok irányította. a salvadori elnök guillermo garcia eddigi hadügyminisztert hétfőn távolította el tisztségéből, miután az egyesült államokban és a salvadori hadsereg vezetésében azzal vádolták, hogy a partizánok azért érthettek el jelentős katonai sikereket, mert hibás taktikát és stratégiát alkalmazott ellenük, és általában erélytelenül irányította a gerilla-ellenes harcot.

a „radio venceremos„ az fmln hivatalos rádióadója szerdán megállapította, hogy a stratégia és a taktika megváltoztatása nem odázhathja el a felszabadító harc végleges győzelmét, majd hangsúlyozta: a farabundo marti nemzeti felszabadítási front fegyveres osztagai fokozzák a rendszer gazdasági alapjai ellen irányuló katonai akciókat.

ml ng
08.35 210482 1422

..-

sk0015 4 230 mtik1017

lengyel hírek /1.rész/

varsó, 1983. április 21. /mti/ - a varsói polgármester átmeneti időre felfüggesztette a lengyel képzőművész szövetség tevékenységét, s két hónappal elhalasztotta a szövetség péntekre tervezett közgyűlését. a vezetőség ugyanis a szocialista állam érdekeit sértő politikai tevékenységet folytatott, amelyet az utóbbi időben rendszeresen felhasználtak lengyelország ellen irányuló kampányukban a külföldi felforgató központok, elsősorban a szabad európa rádió. emiatt a polgármester már a múlt hónap végén, a belügyminiszter pedig néhány nappal ezelőtt figyelmeztette a szövetség vezetőit. ok

ll

azonban mindezt szerdai ülésükön sem voltak hajlandók figyelembe venni, ami most már nyilvánvalóan arra engedett következtetni, hogy a tervezett közgyűlés is az eddigi szellemben zajlik majd le, s így a normalizációs folyamatot zavaró eseménnyé válhat. a polgármester az intézkedés ellenére lehetővé kívánja tenni, hogy a szövetség vezetői további megbeszéléseket folytathassanak az illetékes állami szervekkel, s ha jobb belátásra térnek, akkor ismét engedélyezi majd a szövetség működését és a közgyűlés megtartását.

/folyt/.

kn/hn

x x x

08.36 210482 1246

--

sk0016 4 230 mtik1018

Lengyel hírek /2.rész/

nem mindennapi eset történt szerdán a wloclaweki vajdaságban lévő chocen községben: egy fiatal férfi fontos mondanivaló ürügyén kihívta az utcára a helyi katolikus papot, aki éppen hittanórát tartott a plébánián, majd pisztollyal rálőtt a lelkészre. a papot, aki csak könnyebben sérült meg, kórházba vitték, a rendőrség pedig néhány órás megfeszített nyomozás eredményeként az egyik környékbeli faluban elfogta a tettest. az illetőnél, aki egyébként 21 éves egyéni gazdálkodó, valóságos fegyverkészletet találtak. mint kiderült, a pisztolyokat és a hozzájuk való töltényeket maga készítette, házi lakatos műhelyében. tettének indítéka egyelőre ismeretlen, az azonban kiderült, hogy az elmúlt napokban két másik alkalommal is rálőtt helybéli lakosokra, akik közül az egyik megsebesült.

kn/hn éb

08.40 210482 0838

--

sk0017 4 230 mtik1019

palme - svéd javaslat

stockholm, 1983. április 21. /adn/ - a közép-európai atomfegyvermentes övezet létrehozását célzó javaslat továbbra is párbeszéd tárgya, konstruktív és megvalósítható - jelentette ki olof palme svéd miniszterelnök szerdán stockholmban tartott nemzetközi sajtóértekezletén.

a javaslat értékét - hangsúlyozta palme - mindenekeleltt bizalomteremtő jellege adja. a svéd kormányfő rámutatott, hogy a varsói szerződés tagállamai és a semleges országok nagyon pozitív választ adtak a javaslattal kapcsolatos svéd puhatolózásokra, míg a nato-államok reagálása többségében negatív volt. ennek ellenére - mondotta - biztatónak tartja a javaslat megvalósításának kilátásait.

palme állást foglalt amellett, hogy a genfi tárgyalásokon vegyék figyelembe a brit és a francia nukleáris fegyvereket, majd hangsúlyozta: igen kiegyensúlyozottnak tartja a semleges és az el nem kötelezett országok által a madridi találkozón előterjesztett záródokumentum-tervezetet.

a varsói szerződés tagállamainak legutóbbi javaslatairól /a nukleáris fegyver elsőként történő alkalmazásáról való lemondásról és a nukleáris fegyverkezés befagyasztásáról/ palme úgy vélekedett, hogy minden javaslatot tárgyilagosan meg kell vizsgálni és nem szabad rögtön propagandának minősíteni, akár nyugati, akár keleti javaslatról legyen szó.

nagyon pozitív fejleménynek nevezte a svéd kormányfő a békemozgalom megerősödését és kifejezte reményét, hogy mind többen csatlakoznak a békéért harcolók táborához.

te ai ng

08.45 210482 1535

ll

--

sk0018 4 300 mtik1020

pravda-vezércikk

moszkva, 1983. április 21. /mti/ - a dolgozó kollektívákról nyilvánosságra hozott és társadalmi vitára bocsájtott törvénytervezet összegezi mindazokat a gyakorlati tapasztalatokat, amelyeket a szovjet társadalom a kollektívákban a termelésben, a társadalmi és az állami élet irányításában játszott szerepéről felhalmozott, egyben újabb lépést jelent a szocialista demokrácia kibontakoztatása útján - állapítja meg csütörtökön a pravda vezércikke.

a dolgozók politikai öntudatának, kulturális, műszaki és szakmai képzettségi színvonalának folyamatos emelkedése teremtette meg az előfeltételét annak, hogy szélesebb körű jogokat, s ennek megfelelően az egész társadalom előtt viselt nagyobb felelősséget ruházzanak a dolgozó kollektívákra.

a lap idézi jurij andropovnak, az szkp kb főtitkárának a kb múlt év novemberi ülésén elhangzott beszédéből azt a kitétel, hogy minél nagyobb szabásu terveket és termelési feladatokat kell megoldani, annál inkább növekszik azoknak az embereknek a száma, akiknek millióit kell bevonnunk ezeknek a feladatoknak a megoldásába.,,

a dolgozó kollektívák képesek, és kell is hogy hozzájáruljanak olyan feladatok eredményes megoldásához, mint a kollektív szerződések kidolgozása, a gazdaságos termelésért és a hanyagság ellen folytatott küzdelem, a legújabb műszaki-tudományos eredmények alkalmazása a termelésben. a dolgozó kollektívákban állandóan figyelemmel kell kísérniük a munkaszervezéssel, a munkafeltételekkel, a szociális alapok elosztásával, az anyagi ösztönzéssel kapcsolatos kérdéseket.

a törvénytervezetet most széleskörűen vitatják az országban az üzemekben, munkahelyeken, a rádióban, televízióban és sajtóban. mindez milliós tömegek alkotó aktivitását növeli, és hozzájárul újabb tartalmak feltárásához - állapítja meg az szkp kb lapja.

kr/dj éb

08.47 210482 1857

NE

--

sk0019 4 230 mtik1021

salvadori vezető - öngyilkosság

managua, 1983. április 21. /prensa latina/ - managuában szerdán hivatalosan bejelentették, hogy salvador cayetano carpio parancsnok, a salvadori felszabadítási frontoz tartozó népi felszabadító erők /fpl/ vezetője nicaragua fővárosában önkéntesül véget vetett életének. a nicaraguai belügyminisztérium tájékoztatása szerint cayetano carpio azért lett öngyilkos, mert bebizonyosodott, hogy egyik bizalmi embere, az fpl parancsnokságának tagja szervezte meg melida anaya montesnak, az fpl másodparancsnokának meggyilkolását. az ana maria néven ismert partizánvezért, az fpl helyettes főparancsnokát diplomáciai küldetés teljesítése közben április 6-án gyilkolták meg managuai szálláshelyén.

a belügyminisztérium közölte, hogy a gyilkosság elkövetésének vádjával nicaraguában hat salvadori állampolgárságu személyt vettek őrizetbe, köztük rogelio recinost, az fpl központi parancsnokságának tagját. a közlemény szerint „a gyilkosság olyan ellenséges tevékenység következménye, amely az amerikai központi hírszerző hivatal, a cia ismertetőjegyeit viseli magán.,,

ml aing

08.50 210482 1125

--

sk0020 4 230 mtik1022

usa - kongresszusi viták

washington, 1983. április 21. /mti/ - csütörtökön, várhatóan magyar idő szerint az éjszakai órákban szavaz az amerikai képviselőház arról a határozati javaslatról, amelynek demokrata párti előterjesztői a nukleáris fegyverek gyártásának, fejlesztésének és telepítésének befagyasztásával kapcsolatos tárgyalásokra szólítják fel a szovjetuniót és az egyesült államokat. a szovjetunió, mint ismeretes, kész erre, a reagan-kormányzat a befagyasztás gondolatát az állítólagos szovjet stratégiai fölényre hivatkozva elutasítja.

szerdán a képviselőházban - ezuttal igen csekély többséggel - még egy győzelmet arattak a befagyasztás pártiak. mindössze hét szavazattal 211-204 arányban a képviselőház elutasította azt a módosító javaslatot, amely „a jelenben és a jövőben,, egyaránt az általános nukleáris potenciál lényegi egyenlőségét követelné a két nagyhatalomtól. ez a sokféleképpen értelmezhető megkötés minden

NE

esetre lehetővé tenné a reagan kormány számára, hogy „megmagyarázza,, , miért kell folytatnia fegyverkezési programjait.

e programok legfontosabbikát - az mx-rakétarendszert szerdán weinberger hadügyminiszter, shultz külügyminiszter és brent scowcroft, az új stratégiai programot kidolgozó bizottság vezetője védelmezték a kongresszusban. a kormány tagjai részéről egyetlen új érv sem hangzott el. „az elrettentés fenntartásának szükségességére,, az egyesült államok „elszántságának,, a szövetségesek előtti igazolására hivatkoztak. az új elemet pár napja a scowcroft bizottság produkálta annak elismerésével, hogy „sebezhetetlen,, stratégiai rendszer ugysem létezik. ezt most weinberger hadügyminiszter is kénytelen volt megismételni a szenátus hadügyi bizottsága előtt, amely csaknem egyöntetű helyesléssel fogadta a száz mx-rakéta minuteman-silókba való telepítését és a kisebb icbm-rakéták kifejlesztését a kilencvenes évek elejére.

a hadügyminiszter egyébként arra hivatkozott, hogy az mx-re az új, egyrobbanófejes midgetman rakéták gyártásáig hátralevő idő „áthidalására,, van szükség, s mivel az elmúlt két évben a reagan-kormányának nagyjából sikerült meggyőznie a kongresszust a minuteman stratégiai rakéták elavultságáról, ezt az érvet az eddigi jelek szerint a képviselőház és a szenátus egyaránt elfogadja.

br/hi éb

08.55 210482 2305

..

sk0021 4 230 mtik1023

kambodzsa közlemény

phnom penh, 1983. április 21. /spk/ - a kambodzsa demokráta népköztársaság kormánya élesen elítéli kínának a baráti vietnami nép elleni agresszív lépéseit és provokációit - hangoztatja a kambodzsa külügyminisztérium közleménye.

a múlt héten a kínai vezetés parancsot adott a kínai tüzérségnek vietnam három határmenti tartományának - cao bang, lang son és ha tien - tűz alá vételére. a barbár akció újlag nyilvánvalóvá teszi a kínai politika expanzionista jellegét, amely bizonytalanságot és feszültséget okoz a térségben - ismerteti a dokumentum a kambodzsa népköztársaság álláspontját.

peking továbbra is beavatkozik a három indokínai ország belügyeibe és ellenséges politikát folytat vietnammal szemben. elutasítja a két ország közötti béketárgyalásokra és a kétoldali kapcsolatok normalizálására tett vietnami javaslatokat. a kambodzsa népköztársaság teljes egészükben és fenntartások nélkül támogatja ezeket a jószándéku javaslatokat - hangsúlyozza a kambodzsa külügyminisztérium közleménye.

pf ai ng

09.12 210482 1056

..

sk0022 4 300 mtik1024

finn kp - pravda

moszkva, 1983. április 21. /mti/ - két politikai irányvonal küzdelme folyik a finn kommunista pártban. az egyik elképzelés szerint marxista-leninista alapokon kell megszilárdítani a párt egységét, s ennek alapján erősíteni a párt pozícióit finnországi társadalmi-politikai életében. a másik irányvonal képviselői éppen az előző elképzelés híveit kívánják eltávolítani a pártból, ami a párt szétszakadásához és jelenlegi arculatának fokozatos elvesztéséhez vezetne - állapítja meg csütörtökön a pravdában a lap helsinki tudósítója, kommentálva a finn kp-ban most folyó beszámoló és választó taggyűléseket.

a szakadáshoz vezető irányvonal híveinek törekvése világosan kifejezésre jutott a múlt héten a lappföldi körzetben megtartott pártkonferencián. mint arról a helyi sajtó is beszámolt, a lappföldi pártszervezet egészen a hisztériáig fokozta a belső ellentéteket, és olyan határozatot sikerült elfogadtatnia, amelynek következtében kizártak a körzetből három olyan helyi pártszervezetet, amelyekhez összesen ezer párttag tartozik. mindezt „a demokratikus centralizmus, a szervezeti szabályzat és az elfogadott határozatok,, védelmének jelszavával tették. a jobboldali sajtó is felhívta azonban a figyelmet arra - írja a pravda - hogy ez a lépés „nyílt szembehelyezkedés,, a központi bizottsággal.

a döntés igazi okait kutatva a cikk emlékeztet arra, hogy pontosan a kizárt három pártszervezet tevékenységének eredményeként választották meg képviselőnek egy olyan kommunistát, aki következetesen képviseli a párt kongresszus által jóváhagyott politikai irányvonalát. különös figyelmet érdemel az a tény, hogy a lappföldi konferencián résztvevő arvo aalto pártfőtitkár is, aki - írják a helyi lapok - gyakorlatilag támogatta a határozatot. a

de

központi bizottság egyik tagjának, oiva lehetónak a megállapítása szerint ha a kb elfogadná a belső pártproblémák megoldásának,, lappföldi modelljét,, , akkor az a párt széteséséhez vezetne.

hasonló szellemben nyilatkoztak más körzetek pártkonferenciáinak résztvevői is, akik hangsúlyozták, hogy a pártegységet nem adminisztratív eszközökkel kell megteremteni, hanem valamennyi pártszervezet tevékenységét és működését összhangba kell hozni a párt fő tevékenységi irányvonalával és kongresszusi határozataival - írja a pravda cikke.

kr/dj éb

09.12 210482 2343

-.-

sk0023 4 230 mtik1025

ensz-hírek

közgyűlés

new york, 1983. április 21. /afp/ - az ensz-közgyűlés 37. ülészaka május 10-én folytatja munkáját. mint ismeretes, az ülészakot december 21-én napolták el. az időpontot a világszervezet főtitkársága jelentette be. a tanácskozás témája az ugynevezett ,,észak-dél párbeszéd,, lesz.

indiai-óceán

new york, 1983. április 21. /taszsz/ - az egyesült államok példátlan arányokban vonultatta fel haditengerészeti erőit az indiai-óceán térségében - állapították meg az indiai-óceán helyzetével foglalkozó különleges ensz-bizottság ülészakán. a felszólalók sürgették az indiai-óceán békeövezetté való nyilvánításáról szóló ensz-deklaráció megvalósítását.

india képviselője emlékeztetett arra, hogy az el nem kötelezett országok állam- és kormányfőinek 7. csúcskonferenciája megerősítette a mozgalom elkötelezettségét az említett ensz-nyilatkozat iránt. madagaszkár küldötte követelte az összes külföldi katonai támaszpontok felszámolását a térségben és méltatta a szovjet delegációnak az ülészakon tett bejelentését. eszerint a szovjetunió kész kötelezettséget vállalni arra, hogy nem telepít nukleáris fegyvereket a térségbe és nem alkalmaz ilyen fegyvereket a térség azon államai ellen, amelyek nem rendelkeznek atomfegyverrel.

Al

az egyesült államok képviselője ,,a létfontosságú amerikai érdekek védelme,, ürügyén próbálta igazolni országa fegyveres erőinek felvonultatását az indiai-óceánon.

unesco - kormányközi tanácskozás

párizs, 1983. április 21. /afp/ - ,,művelődés a békéért, a népek jogaiért és az alapvető szabadságjogokért,, címmel felhívást tettek közzé az unesco által szervezett első nemzetközi kormányközi konferencián. az április 12-én kezdődött, és most véget ért tanácskozás résztvevői a béke szellemében való nevelés konkrét útjairól folytattak eszmecsereket.

te ai ng

09.38 210482 1865

-.-

sk0024 4 230 mtik1026

fkp kb ülés - határozat /1.rész/

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. április 21. /mti/ - az fkp központi bizottsága kedden és szerdán tartott ülése végén határozatot fogadott el, amely megállapítja, hogy a központi bizottság egyhangulag elfogadja georges marchais referátumát és helyesli az abban javasolt cselekvési irányt. ennek megfelelően a pártnak mindenütt az emberek felé kell fordulnia, mozgósítani kell a dolgozókat, hiszen aktív részvételüktől függ a baloldal politikájának sikere, az, hogy a baloldal megvalósíthassa vállalt kötelezettségeit. a központi bizottság elhatározta, hogy széleskörű országos vitát kezdeményez arról, hogy milyen eszközökkel kell leküzdeni a válságot és mit kell tenni a további előrehaladás érdekében.

georges marchais referátumában, melyet a l, humanité csütörtöki számában közölt, mindenekeelőtt rámutatott, hogy a központi bizottság ülését széleskörű vita előzte meg a pártszervezetekben és e ,,kollektív gondolkodás,, nagyon hasznos volt. marchais hangsúlyozta: a vita gazdagította a pártot, viszont határozottan vissza kell utasítani azt az okmányt, amelyet jeannette thorez-vermeersch intézett a központi bizottsághoz, mert az abban kifejtett gondolatok teljes szakítást jelentenek a pártnak a legutóbbi kongresszusokon demokratikusan meghatározott stratégiájával. /ez az okmány bírálta a kommunistáknak a kormányban való részvételét és ,,osztályegüttműködéssel,, vádolta a párt vezetőit/.

Al

marchais hangsúlyozta: a kb - ülését megelőző vita során egyetlen alapszerv, egyetlen területi szervezet sem vonta kétségbe a kormányban való részvétel helyességét, amely pontosan megfelel a 24. kongresszuson elfogadott stratégiai vonalnak. /folyt./

ds/hn éb

10.41 210482 1745

--

sk0025 4 230 mtik1027

fkp kb ülés - határozat /2.rész/

a községtanácsi választások eredményét elemezve az fkp főtitkára rámutatott: a választás fő tanulsága az, hogy a választók az első fordulón figyelmeztetést intéztek a baloldalhoz, a második fordulón azonban eltorlaszolták a jobboldal fenyegető előretörésének útját. a választók azt az akaratukat juttatták kifejezésre, hogy a kormánynak és a baloldali többségnek hatékonyabban kell törekednie a problémák megoldására s az 1981-ben vállalt kötelezettségek valóra váltására. a baloldal pozíciói az 1977-es eredményhez képest némileg gyengültek, de a baloldalon belül a kommunisták befolyása erősödött. ezt mutatja az, hogy azokban a városokban, ahol a kommunista és szocialista jelöltek külön listán indultak, a kommunistákra esett szavazatok száma 6,82 százalékkal emelkedett az 1981-es parlamenti választásokhoz képest, míg a szocialista szavazatok száma 11,94 százalékkal csökkent. a baloldal több városban azért veszítette el korábbi többségét, mert azokban a baloldali egységfrontot nem sikerült idejében megvalósítani.

marchais ezután az ország helyzetét elemezve kifejtette: a baloldali kormány eddigi tevékenységének mérlege pozitív, mert fontos reformokat valósított meg s előbbre vitte a szociális igazságosság és a demokrácia ügyét, de ez nem jelenti, hogy minden rendben van. a kommunisták bírálatot és fenntartásokat hangoztattak a legutóbbi gazdasági intézkedésekkel szemben. a kormány a kommunisták javaslatait figyelembe véve kötelezettségeket vállalt s a kommunista képviselők ezért szavazták meg a felhatalmazási törvényt. a kommunisták helyeslik a szigor, az erőfeszítések politikáját, de e szigorra arra kell irányulnia, hogy az ország valóban előrehaladjon a munkanélküliség csökkentésének és a szociális haladásnak az útján. az fkp egyetért a köztársasági elnök által kitűzött hármas céllal: csökkenteni kell a munkanélküliséget, az inflációt 8 százalék alá kell szorítani s egyensúlyba kell hozni a külkereskedelmi mérleget. e háromfrontos harc parancsoló szükségesség és előfeltétele a baloldali politika sikerének. e három

de

cél szorosan összefügg egymással, a gazdasági egyensúlyt a termelés és a foglalkoztatottság fejlesztésével kell megvalósítani. ehhez pedig arra van szükség, hogy véget vessenek a tőkés gazdálkodási módszerekkel járó pazarlásnak, intézkedéseket kell hozni az indokolatlan import, valamint a tőkekivitel és a spekuláció ellen. jobban fel kell használni azt az ütőkártyát, amelyet az állami bankhálózat és az államosított ipari szektor jelent. /folyt./

ds/hi éb

10.45 210482 2567

--

sk0026 4 230 mtik1028

fkp kb ülés - határozat /3.rész/

ennek érdekében mozgósítani kell a néptömegeket. a dolgozók ma a baloldali reformok eredményeként jóval szélesebb jogokkal rendelkeznek, mint a múltban, de sokan még nincsenek tudatában ennek. a kommunistáknak tudatosítani kell a dolgozóknak, hogy e jogok felhasználásával eredményesen felléphetnek a jobboldallal és a nagytőkével szemben, a baloldal politikájának sikere érdekében. marchais azt javasolta, hogy indítsanak országos méretű kampányt, rendezzenek vitákat, ezeken világítsák meg a jelenlegi helyzetet és mozgósítsák cselekvésre a néptömegeket.

a nemzetközi kérdésekről szólva marchais hangsúlyozta, hogy jelenleg komoly feszültség elemei mutatkoznak, mert reagan ki akarja erősíteni a rakéta-telepitést nyugat-európában, ami veszélyesen fokozná a fegyverkezési versenyt. ugyanakkor azonban világszerte erősödik a békemozgalom s ez új történelmi tény. az fkp együttműködik mindazokkal, akik az egyenlő biztonságra alapuló leszerelés mellett szállnak síkra. marchais emlékeztetett arra, hogy az fkp és a szocialista párt kormányzati megállapodása leszögezte: mindkét párt állást foglal az európai fegyverzetek korlátozásáról és így az eurorakétákról folytatandó tárgyalások mellett. az fkp most ismét leszögezi: feltétlenül szükség van arra, hogy a középhatósugarú európai nukleáris fegyverekről való teljes lemondás felé haladva már most jelentősen csökkentsék e fegyverek számát, természetesen az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvei alapján.

ds/hi éb

10.50 210482 1534

de

--

sk0027 4 300 mtik1029

begin - golan

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

kairó, 1983. április 21. /mti/ - izrael elutasította az egyesült államoknak azt a kísérletét, hogy a golan-magaslatok is alku tárgyai legyenek az ugynevezett reagan-kezdemenyezés tárgyalási kereteiben. az izraeli kormány ezzel végső csapást akart mérni a reagan-tervre.

menahem begin miniszterelnök a kormányzó likud-tömbhöz tartozó herut párt - saját pártja - szerda esti gyűlésén beszélt. a jeruzsálemi rádió jelentése szerint kijelentette, hogy a golan-fennsík 1981-ben izraeli közigazgatást kapott, „s ezen nem lehet változtatni,„ a miniszterelnök közvetve magának reagannek válaszolt. az amerikai elnök ugyanis a múlt héten üzenetet küldött asszad szíriai államfőhöz. ebben ajánlotta fel, hogy a szíriától 1967-ben elfoglalt, majd izrael által 1981-ben annektált golan-fennsík izraeli megszállása is megszűnne, ha szíria elfogadná a reagan-tervet. a reagan-terv, amely tavaly szeptemberben camp david-tól függetlenül fogant, önkormányzatot ígér a palesztinoknak az izraeli megszállás alatt lévő ciszjordániában, jordániával társulásban, de nem szól a stratégiai fontosságú golan-fennsíkről, nem tárgyalja a palesztin államiság ügyét, és megkerüli a pfsz-t.

amerikai részről azt remélték, hogy a golan-magaslatok kiűnésének ígéretével szíria ráveszi a palesztin mozgalom radikális erőit a reagan-tervvel való együttműködésre, ugyanakkor pedig a libanoni csapatkivonási tárgyalások ügye is elmozdul a holtpontról. a pfsz legutóbb elvetette a reagan-tervet.

izrael tudvalevőleg kezdettől elutasítja a kezdeményezést. begin szerda esti beszédében ciszjordániára is kitért. azt mondta: „neveltségesek,„ a vádak, hogy a jordán-folyó megszállt balpartján és gazaban a zsidó lakosságtelepítés sújtja az arab lakosságot, és hogy az arabokat elűzik földjükről. mindezt akkor jelentette ki, amikor az izraeli államalapítás évfordulója alkalmából újabb katonai őrállásokat nyilvánítottak polgári településekké, izraeli városok embrióivá. köztudott, hogy izrael egy régi török törvényre hivatkozva parlagnak minősítette és kisajátította ciszjordánia megművelhető földterületének harminckét százalékát, majdnem félmillió kataszteri holdat.

libanonról szólva begin azt mondta, hogy izrael a háboruban kitűzött fő céljait még nem érte el, a tárgyalások helyzete „rendkívül bonyolult,„ és a megegyezés akadályát izrael abban látja, hogy nem kapja vissza hadifoglyait, illetve nem kap megfelelő katonai szavatosságokat libanontól.

pk/dj éb

10.57 210482 2541

H

-.-

sk0028 4 300 mtik1030

kinai határprovokációk

hanoi, 1983. április 21. /mti/ - további incidenseket provokáltak a kínai katonák a vietnami határtérségben kedden és szerdán. 20-án na sat /cao bang tartomány/ faluját mintegy ötven kínai lövedék érte, egy ember meghalt, négyen megsebesültek. hasonló incidensek történtek ha tuyen és hoang lien son vietnami tartományok egyes határfalvaiban. a vietnami nép és a hadsereg megfelelő választ adott a támadóknak - huzza alá a hanoiban csütörtökön kiadott külügyminisztériumi közlemény.

dp/djéb

11.12 210482 0536

-.-

sk0029 4 230 mtik1031

kndk - közlemény

phenjan, 1983. április 21. /taszsz/ - a koreai népi demokratikus köztársaság és a koreai nép határozottan elítéli egy amerikai-japán-dél-koreai, hármas katonai szövetség létrehozását - mutat rá a kndk külügyminisztériumának csütörtökön nyilvánosságra hozott memorandumára.

az új agresszív blokk, amelynek létrehozásán az egyesült államok fáradozik, újabb veszélyt jelent a koreai nép és ázsia más népei számára, az egész világ békéjére és biztonságára. a dokumentum követeli az amerikai csapatok és fegyverzet azonnali kivonását dél-koreából, valamint azt, hogy hagyjanak fel azzal a politikával, amelynek célja a feszültség és a háborus veszély növelése a félszigeten.

... pf ai ng

11.20 210482 0721

H

-.-

sk0030 4 230 mtik1032

li - vietnam

peking, 1983. április 21. /mti/ - li hszen-nien, a kkp kb pb állandó bizottságának tagja csütörtökön pekingben azzal vádolta vietnamot, hogy „fenyegeti kina biztonságát, délkelet-ázsia békéjét és stabilitását,„ a pekingben tartózkodó kambodzsai ellenzéki politikus, norodom szihanuk előtt li hszen-nien „szükségesnek,„ nevezte a kínai tüzérség akcióit vietnam ellen, azokat „ellenesapásoknak,„ minősítette. li hszen-nien egy pekingi banketten úgy fogalmazott, hogy amennyiben vietnam ragaszkodik irányvonalához, „elkerülhetetlenül még keserűbb pirulákat fog lenyelni,„

nc/hi éb

12.31 210482 0619

-.-

sk0031 4 230 mtik1033

spanyol szerződés - visszhang

madrid, 1983. április 21. /mti/ - jobban figyelembe veszi spanyolország érdekeit...gonzález kormánya módosított...ujabb lépés a nato felé...mindössze kilenc ellenszavazat..

ilyen címekkel fogalkoznak a csütörtöki spanyol lapok a parlament által előző este ratifikált, spanyol-amerikai ugynevezett védelmi szerződéssel.

a mérsékelt el pais arra helyezi a hangsúlyt, hogy „a most elfogadott okmány jelentős, spanyolország számára kedvező kiegészítéseket tartalmaz. „kiemeli fernando moran külügyminiszter azon szavait, hogy „bár a szerződés nem minden szempontból tökéletes, de igazodik az idők követelményeihez,„

a ya című katolikus napilap véleménye szerint a kormány mindössze két óra alatt keresztülvitte a ratifikálást, ezzel megszabadult egy sok vitára okot adó teheről. a lap értesülése szerint, a dokumentum nem tartalmaz semmiféle titkos kiegészítést.

a konzervatív abc a jelenlegi nemzetközi körülményeket, spanyolország nyugati elkötelezettségét tekintve „a lehető legelfogadhatóbb szerződésnek,„ minősíti a ratifikált okmányt.

Fi

a lap egy belső cikkében azt fejtegeti, hogy az a paragrafus, amely lehetővé teszi mindkét fél számára, hogy bármikor kezdeményezheti a szerződés részleges vagy teljes felülvizsgálatát, „döntési szabadságot ad a kormánynak,„

a diario 16 azon a véleményen van, hogy „az amerikai bázisok továbbra is területünkön maradnak, fokozódik a spanyol hadsereg amerikai fegyverekkel való ellátása, csak mindez szalonképebb, tetszetősebb formában. „,

az el alcázar, a jobboldal szócsöve - tőle szokatlan módon - dicséri a kormányt, amiért „a nemzet érdekében cselekedett,„ a ratifikálásból azt a következtetést vonja le, hogy „az ország közeledett a nato-hoz és távolodott semleges politikájától,„

a hírközlő szervek beszámolnak arról is, hogy miközben a honatyák - a kommunisták, valamint a baszk nacionalisták - ellenszavazataival elfogadták a dokumentumot, a parlament előtt nato-ellenes tüntetés volt. nem hivatalos adatok szerint 18 személyt tartóztattak le.

ky/th éb

12.49 210482 2109

-.-

sk0032 4 230 mtik1034

rövid hírek

ausztrál tiltakozás

canberra, 1983. április 21. /ap/upi/ - az ausztrál kormány csütörtökön elítélte a legújabb francia nukleáris kísérleti robbantásokat. william hayden külügyminiszter nyilatkozatában nehezményezte, hogy párizs ausztrália előzetes figyelmeztetése és többszöri tiltakozása ellenére, a hét közepén ismét kísérleti nukleáris robbantási sorozatot kezdett a francia-polinéziához tartozó, csendes-óceáni mururoa-korallzátony térségében. canberra szerint a robbantások az ausztrál partokig ható radioaktív szennyeződést okoznak.

fülöp-szigeteki zavargások

manila, 1983. április 21. /mti-upi/ - a fülöp-szigeteki kormánycsapatok a manilától 800 kilométerre délre lévő mindanao szigetén a hét elején felszámolták a mohamedán kisebbség lázadó

Fi

csoporthajnak egyikét, helyi hivatalos források szerint a kormánycsapatok mintegy negyven kormányellenes lázadót tettek értelmetlenné, a fülöp-szigeteki hírügynökség csütörtökön jelentette, hogy hétfőn és kedden negros szigetén heves összecsapások zajlottak le az illegális fülöp-szigeteki kommunista párt katonai szárnya - az új népi hadsereg - fegyveresei és a hadsereg egységei között.

ág hf sj

13.02 210482 1200

--

sk0033 4 230 mtik1035

választás - olasz sajtó

Róma, 1983. április 21. /mti/ - az olasz kommunista párt véleménye szerint, ha előrehozott választásra kerül sor, annak világosan megfogalmazott programmal, határozott állásfoglalással kell történnie. a párt vezetőségének üléséről kiadott közleményből, melyet a L'Unità csütörtökön hozott nyilvánosságra, kitűnik, hogy a kommunisták a politikai helyzet romlásáért az ellentmondásokkal terhelt koalíciót, valamint a kereszténydemokrata pártot teszik felelőssé.

az okp vezetősége szerint jobb lenne a törvényhozási időszak lejártával megtartani a választásokat és addig is megoldást keresni a legfontosabb gazdasági, pénzügyi, társadalmi és politikai problémákra. a választásra azonban semmiképpen sem kerülhet sor októberben, mint ahogy erre a kdp célzást tett.

a dokumentum a baloldali és a demokratikus erők együttműködésére szólít fel, de nem tesz említést a szocialista párttal való együttműködésről.

az avanti ugyanakkor megerősíti, hogy az oszp „megfontolásra buzdító felhívása”, nem volt hiábavaló. a párt főtitkárának, Bettino Craxinak tulajdonított írás szerint a koalíció felőrlődését más pártok is elismerték és ez erősíti a választás időszerűségét, amelyet azonban nem ősszel kell rendezni.

a kereszténydemokrata párt és mindenekelett Ciriaco de Mita véleményét kifejező il popolo megismétli a már korábban ismertetett pártálláspontot: a dc nem ellenzi az előrehozott választást, ha ezt

Fi

a jelenlegi politikai keretek megszilárdítása érdekében kívánja a pénteken összeülő oszp-központi bizottság. a szavazásnak azonban nincs itt az ideje, ha a szocialisták a baloldali alternatívát fogadják el - mutat rá a kereszténydemokrata párt lapja.

kir/th éb

13.03 210482 1728

--

sk0034 4 230 mtik1036

hejkal

kairó, 1983. április 21. /mti/ - az al ahali, az ellenzéki egyiptomi nemzeti haladó párt hetilapja közölte, hogy az egyiptomi hatóságok ismét betiltották Mohamed Hasszanein Hejkalnak a szadati kormányzatról szóló könyvét, a „haragos ősz”, -t.

a könyv, amely élesen bírálja a néhai anvar szadat elnök személyét, politikáját, beleértve szadatnak szaúd-arábiával folytatott együttműködését, eredetileg Londonban, majd a bejrúti könyvpiacra jelent meg, egyiptomból pedig kitiltották. később a mubarak-kormány engedélyezte a könyv behozatalát.

a „haragos ősz”, sorsa akkor fordult meg Egyiptomban, amikor egy Londonban megjelenő, szaudi érdekltségű arab nyelvű újság hirtelen leállt a könyv közlésével. most az al ahali-t is eltiltották - az első részlet közzététele után - a folytatásos publikációtól.

pk/hi hf sj

13.19 210482 0851

Fi

--

sk0035 4 270 mtik1037

vakírásos komputer könyv

oslo, 1983. április 21. /ap/ - a vakok és csökkentlátók számára norvég kutatók olyan számítógépet készítettek, amely - megfelelő előszerkesztés után - mindössze néhány perc alatt képes akár egy 100 oldalas vakírásos könyvet is kinyomtatni. az új módszer előnye, hogy az eddigi hagyományos módon előállított, francia feltalálójáról elnevezett braille-írással készült könyveket olcsóbban és hamarabb tudja elkészíteni. a komputert - mint azt a norvég tudományos és ipari kutatások alapítványa /sintef/ közölte - a kutatásban részt vállaló egyik norvég iskolában üzembe helyezték.

ág hf sj

13.39 210482 0634

-.-

sk0036 4 230 mtik1038

izrael-libanon /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrút, 1983. április 21. /mti/ - a reagan-terv kudarca és az egyesült államok bejrúti/követsége ellen elkövetett bombamerénylet után mind közel-keleti, mind libanoni vonatkozásban merevebbé, harciasabbá vált izrael magatartása. a szíriai államfőhöz intézett amerikai elnöki üzenetre reagálva menahem begin miniszterelnök kijelentette, hogy érvényben marad a szíriától 1967-ben elfoglalt golan-fennsík 1981-ben törvénybe is foglalt bekebelezése s szó sem lehet a ciszjordániában és a gazai-övezetben folytatott izraeli betelepítési program leállításáról. *L nagy*

jehuda ben meir külügyminiszter-helyettes még világosabban fogalmazott: az egyiptomi sinai-félsziget kiürítése nem lehet precedens a többi megszállt arab területre nézve, izrael sehol sem hajlandó területet adni a békéért cserébe, amint azt a biztonsági tanács 242. számú határozata előírja. mose levi, az izraeli hadsereg új vezérkari főnöke bejrút térségében tett szerdai szemleutján arra figyelmeztette csapatait, hogy izrael libanoni háborúja még nem fejeződött be.

az izraeli-libanoni-amerikai tárgyalások haldeban megtartott csütörtöki fordulója előtt az izraeli rádióban idézett politikai körök arra a következtetésre jutottak: philip habib amerikai

Fi

különmegbizott nem szándékozik további engedményeket kérni amin gemajel libanoni elnöktől, mert megbizonyosodott róla, hogy izrael a dezertőr haddad őrnagy pozíciójának megerősítésével a saját dél-libanoni jelenlétét akarja megszilárdítani. izraelt tehát két választás elé állították: 1. a csapatkivonási egyezményt aláírva lemond dél-libanoni katonai jelenlétéről és haddad őrnagy parancsnoki státusáról. 2. az izraeli megszálló csapatok libanonban maradnak haddaddal együtt, de megállapodás nélkül. /folyt./

bz/jp ha

14.01 210482 1829

-.-

sk0037 4 230 mtik1039

izrael-libanon /2.rész/

a csütörtökre virradó éjszakán izraeli-palesztin fegyveres összeecsapás zajlott le a kelet-libanoni front térségében: két izraeli tiszt és négy palesztin gerilla életét veszítette. izraeli közlés szerint a gerillák a szíriai vonalak mögül hatoltak be az izrael által megszállt területre. további három izraeli katona sebesült meg bejrúttól keletre, amikor szerda este a libanoni falangista és szocialista miliciák kereszttüzebe kerültek. hivatalosan nem erősítették meg azt a bejrúti sajtóértesülést, hogy a szíriai légvédelem szerdán a bekaa-völgyben tüzet nyitott felderítést végző izraeli repülőgépekre.

közben a bejrúti palesztin menekülttáborok környékén mindennapossá váltak a plasztikbombás merényletek, amelyeket palesztin magántulajdonban lévő boltok, műhelyek ellen követnek el ismeretlen tettesek. a napok óta tartó terrorakciók zavartalan folytatódása arra utal, hogy a libanoni hatóságok nem tulajdonítanak jelentőséget a megfélemlítési kampánynak.

bz/jp ha

14.02 210482 1021

Fi

-.-

sk0038 4 230 mtik1041

madrid - genschler

bonn, 1983. április 21. /mti/ - hans-dietrich genschler nyugatnémet külügyminiszter csütörtökön ismét nyomatékosan sürgette az európai biztonsággal és együttműködéssel foglalkozó madridi konferencia összes résztvevőjét, hogy mihamarabb fejezzék be eredményesen tanácskozásukat.

genschler felszólította a szocialista országokat, hogy fogadják el a nyugat - általa „építőnek”, minősített - javaslatait; a felhívás ugyanakkor burkoltan az amerikai kormánynak is szólt, amely az emberi jogokra hivatkozva gátolja a tanácskozás befejezését.

a nyugatnémet külügyminiszter szerint, ha a madridi konferencia kudarcra végződik, az „nem használna sem az emberi jogok, sem a fegyverzetellenőrzés ügyének”,.

az nszk kormánya „változatlanul az európai biztonsági és együttműködési folyamat szószólójaként”, fog fellépni, és az „elhatárolódás”, helyett a „nyitás”, híve marad - hangzott genschler ígérete.

a bonni diplomácia vezetője szorgalmazta, hogy a madridi konferencia még a nyár előtt pozitívan érjen véget, s hogy még ebben az évben hívják össze az európai leszerelési értekezletet. az ott kidolgozandó bizalom erősítő intézkedések genschler megítélése szerint kedvező feltételeket teremtenének a fegyverzetellenőrzés és a leszerelés többi területe számára is.

fkj/th ha

14.25 210482 1329

Fi

--

sk0039 4 230 mtik1042

olasz szakszervezetek - sztrájk

róma, 1983. április 21. /mti/ - olaszországban csütörtökön beszüntették a munkát a vas-, a textil-, az építőipar, az energiaszolgáltatás dolgozói. a sztrájkot az egységes szakszervezeti szövetség hirdette meg, a felhívás megfogalmazása szerint azért, mert a magántőke a dolgozókra akarja hárítani a válság terheit.

mintegy ötmillió ember, akikkel a januárban kötött megállapodás ellenére mindmáig nem írtak alá munkaszerződést, négy órára beszüntette a termelést.

piemonte és toscana tartományban nyolcórás sztrájk mellett döntött a szakszervezet, a mind nyomasztóbbá váló munkanélküliség miatt. piemontében 150 ezer embert tartanak nyilván teljes munkanélküliségként, míg 70 ezret ideiglenesen tettek utcára.

a tömegfelvonulások és munkásdemonstrációk közül kiemelkedik a torinóban rendezett nagygyűlés, ahol luciano lama, a cgil szakszervezeti szövetség főtitkára mondott beszédet. tüntetések és gyűlések voltak bolognában, milánóban, genovában, rómaiban, dél-olaszország több városában és a szicíliai palermóban is.

a munkaadók és a szakszervezetek közötti feszültséget nem oldotta, hogy vincenzo scotti munkaügyi miniszter több alkalommal felszólította a olasz gyáriparosok szövetségét a januári megállapodás érvényesítésére, a szerződések megkötésére.

kir/jp ha

14.33 210482 1341

Fi

--

1983.04.21.

sk0040 4 230 mtik1043

pfsz vb - arafat

tunisz, 1983. április 21. /afp/ - jasszer arafat elnökletével csütörtökön tuniszbán összeült a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottsága, hogy a pfsz és jordánia tárgyalásairól, valamint a rendkívüli arab csucsértekezlet előkészítéséről tanácskozzon.

arafat csütörtökön érkezett vissza a tunéziai fővárosba bulgáriában, csehszlovákiában, magyarországon és romániában tett látogatásáról.

a pfsz végrehajtó bizottságának ülésére többszöri halasztás után kerül sor. az előzetes bejelentések szerint a 15 tagú testület értékeli a pfsz és jordánia képviselői között ammanban folytatott tárgyalásokat és megvizsgálja a megbeszélések felújításának lehetőségeit. áttekintik a különböző arab országok által a palesztin- jordán tárgyalások folytatására tett kezdeményezéseket.

a pfsz vezető testülete várhatóan megvitatja a májusra tervezett rendkívüli arab csucsértekezlet előkészületeit is.

... pc hf sj
15.00 210483 0966

--

sk0041 4 230 mtik1044

osztrák neonácik

bécs, 1983. április 21. /mti/ - az ausztriában vasárnap sorra kerülő parlamenti választások közeledtével a fővárosban megélnék a szélsőjobboldali- és ujfasiszta irányzatú csoportok tevékenysége. beigazolódni látszik az, amire az osztrák kommunista párt és több más haladó szerv már jóidőben figyelmeztetett: az „aus,, nevű politikai csoportosulás indulásának engedélyezése a parlamenti választásokon bátorítást adott a nyíltan ujfasiszta köröknek is, akik ujjabban már a nyílt provokációktól, sőt terrorcselekmények elkövetésétől sem riadnak vissza.

az ausztriában dolgozó külföldiek és a haladó erők ellen uszító „aus,,-párt szerdán provokatív gyűléseket tervezett bécs több pontján, köztük az osztrák kommunista párt székháza előtt is. a belügyminiszter a rendezvényeket nem engedélyezte, mire a párt „megtorlásokat,, helyezett kilátásba. csütörtökre virradóra tűz

Fi

1983.04.21.

ütött ki a globus kiadó nyomdájában - egymás után háromszor is. a vizsgálatok egyértelműen szándékos gyújtogatásra utalnak. mivel a nyomda az osztrák kp központi bizottságának székházában van - egyértelműnek látszik, hogy a kilátásba helyezett fenyegetések beváltásáról van szó.

az osztrák kommunista párt antifasiszta ellen-gyűléssel válaszolt az „aus,, kihívására és a kormányservek határozott fellépését sürgette az ujfasiszta veszély visszaszorítására.

sz/jp ha

15.05 210483 1398

--

sk0042 4 230 mtik1045

a cbi és a toryk

london, 1983 április 21. /mti/ - a brit gyáriparosok szövetsége teljes támogatásáról biztosította elnökének, sir campbell frasernek azt a kijelentését, hogy margaret thatcher „megérdemel egy újabb mandátumot,,.

ezzel a gesztussal a brit tőke vezető képviselői nyíltan elkötelezték magukat a konzervatív párt és vezére, thatcher asszony mellett.

noha sir terence beckett, a cbi igazgatója külön kiemelte, hogy a tanács nem egyszerűen elégedett fraser nyilatkozatával, hanem egyenesen gratulálni kíván hozzá, bennfentesek úgy tudják, hogy a gyáriparosok szövetségének „egyszerű,, tagjai között volt némi morgolódás a nyilvános szinvallás miatt. bár soha nem volt cseppnyi kétség sem a tory párt és a tőke szoros kapcsolata felől, a brit politikai rendszer „etikettje,, úgy kívánja, hogy a kormány elvben egyfajta kiegyenlítő szerepet játsszon a tőke és a munka között, azok képviselői pedig - a cbi és a szakszervezetek - mutatkozzanak legalább a nyilvánosság előtt „semlegesnek,, ha a kormányról van szó..

mivel azonban a munkáspárt és a szakszervezetek a közelmúltban megállapodtak, hogy a párt választási győzelme esetén gyakorlatilag együtt kormányoznak, a jelek szerint a cbi is jónak látta, ha kiáll a kormányon levő toryk újraválasztása mellett.

ae/jp ha

15.35 210483 1333

Fi

--

sk0043 4 230 mtik1046

irak-irán

bagdad/nicosia, 1983. április 21. /reuter/ap/afp/ - az iráni hírügynökség jelentése szerint az iraki tüzérség szerdán rakétákkal lőtte dizful dél-iráni várost. a támadás következtében 15 polgári személy meghalt, 105-en pedig megsebesültek. iraki részről nem kommentálták a bejelentést.

a 125 ezer lakosu dizful alig 100 kilométerre fekszik az iraki határtól, s a két ország között immár 31 hónapja folyó csatározások során többször volt iraki támadások célpontja. csütörtökre gyásznapot hirdettek a városban és egész dél-khuzisztán tartományban. az iráni külügyminisztérium szóvivője közölte, hogy teherán tiltakozni fog a polgári lakosság elleni támadás miatt az egyesült nemzetek szervezeténél.

a szerda esti iraki és iráni hadijelentés egyaránt kisebb összecsapásokról és tüzérségi párbajról számolt be a frontvonal északi és középső szakaszáról.

az iraki fővárosban csütörtökön két, gépkocsiban elhelyezett pokolgép robbant. hivatalos iraki közlés szerint több személy meghalt és megsebesült, és néhány épület megrongálódott.

az iraki hírügynökség idézte latif naszif dzsaszemet, a kulturális és tájékoztatási ügyek miniszterét, aki iránt és az iráni rendszer támogatóit vádolta a merényletek elkövetésével. a miniszter szerint ezek a cselekmények „nem maradnak büntetlenül,.. bagdadban ez év március 5-én és április 5-én már követtek el pokolgépes merényleteket.

kj hf sj

16.07 210483 1432

Fi

--

sk0044 4 230 mtik1047

auschwitz békenagygyűlés

varsó, 1983. április 21. /mti/ - lengyelországban, a volt auschwitz-birkenau náci koncentrációs tábor területén csütörtökön több ezer fős tömeg és varsói gettófelkelés 40. évfordulójára érkezett sok külföldi vendég részvételével nemzetközi békenagygyűlést tartottak. a résztvevők között ott volt a koncentrációs táborok néhány életben maradt egykori foglya, valamint a hitlerista megszállók elleni harcok sok veteránja.

auschwitzban, ahol négy millió ember esett áldozatul a hitlerizmusnak, a koszoruzás után zbigniew gertych, a lengyel parlament alelnöke, majd a nemzetközi auschwitz-bizottság elnöke, maurice goldstein mondott beszédet.

a békenagygyűlés végén felolvasták a résztvevőknek a világ népeihez intézett felhívását. ebben a különböző országok idősebb és ifjabb nemzedékeihez, a kormányokhoz, a művészekhez és a tudósokhoz, minden békeszerető emberhez fordulva arra szólítanak fel, hogy világnézetre és nemzeti hovatartozásra való tekintet nélkül küzdjenek a béke megőrzéséért, a leszerelésért, a népek közötti együttélésért.

kn/th ha

16.30 210483 1106

--

sk0045 4 230 mtik1048

izrael-libanon 3.

bejrút, 1983. április 21. /taszsz/ - libanonban hatalmas menetoszlopokban izraeli harckocsik, páncélozott katonai járművek és gyalogsági egységeket szállító teherautók tartanak a bekaa-völgy felé - adta hírül csütörtökön bejrútból a taszsz.

az izraeliek támadást készítenek elő a térségben tartózkodó szíriai csapatok ellen, amelyek az arabközi békefenntartó erők részeként érkeztek libanonba. az izraeli megszállók a bekaa körzetében hadgyakorlatot tartottak, harckocsik, gyalogsági egységek és helikopterek bevonásával. a szíriai-izraeli tüzszüneti vonal mentén elhelyezett izraeli egységeknél szerdán ellenőrző látogatást tett mose levi, az izraeli hadsereg új vezérkari főnöke.

Fi

tel-aviv, 1983. április 21. /mti-upi/ - az izraeli sajtó csütörtöki beszámolójában megerősítette, hogy a libanonban lévő izraeli egységeket készültségbe helyezték. a lépést azzal indokolják, hogy szíria fokozza katonai előkészületeit. mose arensz izraeli hadügyminiszter a parlament külügyi és katonai bizottsága előtt szintén szíriai katonai előkészületekre hivatkozott, de hozzátette, hogy a készülődés „jelentheti azt is, hogy szíria izraeli támadástól tart,„.

pc hf sj

16.41 210483 1209

--

sk0046 4 230 mtik1049

divsz

nyugat-berlin, 1983. április 21. /mti/ - csütörtökön megnyílt nyugat-berlinben a demokratikus ifjúsági világszövetség végrehajtó bizottságának háromnapos ülészsaka.

a tanácskozást valid maszri, a divsz elnöke nyitotta meg. beszédében elemezte a nemzetközi helyzetet, és szólt a békéért és a leszerelésért világszerte kibontakozott küzdelemről. az ifjúságnak is erre kell most összpontosítania minden erejét - mondotta.

barabás miklós, a divsz főtitkára beszámolt a legutóbbi közgyűlés óta végzett munkáról, és előterjesztette a divsz feladatairól szóló tervezetet, amely konkrét akciókat jelöl ki célul. a legfontosabb akció a divsz által kezdeményezett ifjúsági leszerelési világháború. a tervezetről vitát tartanak.

a tanácskozásra megfigyelőt küldött több olyan ifjúsági szervezet is, amelyik nem tagja a demokratikus ifjúsági világszövetségnek.

a palesztin és a libanoni néppel való szolidaritás jegyében az ülés résztvevői ünnepi estét tartottak, amelyen megemlékeztek a két népnek az izraeli agresszióval szemben tanúsított hősiességéről.

bj/ge ha

16.58 210483 1115

--

sk0047 4 230 mtik1050

ndk—mongol

berlin, 1983. április 21. /mti/ - hivatalos baráti látogatásának befejeztével dzsambin batmönh, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke csütörtökön elutazott a német demokratikus köztársaságból. a mongol kormányfő willi stoph miniszterelnök meghívására töltött három napot a demokratikus német államban. a kormányfői megbeszéléseken áttekintették a két ország kapcsolatait, és megvitatták a két ország hozzájárulását a nemzetközi béke biztosításához, a szocialista országok közösségének erősítéséhez és mindenoldalú együttműködésük kiszélesítéséhez.

dzsambin batmönh-i baráti megbeszélésen fogadta erich honecker, az nszpb főtitkára, az ndk államtanácsának elnöke is. a felek elégedetten állapították meg, hogy eredményesen fejlődnek a két ország kapcsolatai.

bj/so ha

16.59 210483 0823

--

sk0048 4 230 mtik1051

pierre mauroy—marjai

párizs, 1983. április 21. /mti/ - marjai józsef miniszterelnök-helyettes csütörtökön folytatta hivatalos látogatásait a francia kormány és a gazdasági élet vezetőivel. a délelőtti folyamán a miniszterelnök-helyettest fogadta pierre mauroy miniszterelnök. a megbeszélésen a mindkét országot érdeklő nemzetközi politikai és gazdasági kérdéseken túlmenően részletesen megvizsgálták a francois mitterrand köztársasági elnök múlt évi magyarországi látogatásakor létrejött megállapodások végrehajtásának helyzetét, és egyeztettek az együttműködés továbbfejlesztéséhez szükséges teendőket.

a miniszterelnökkel - mint más francia vezetőkkel - érdemi eszmecsere folyt a két ország gazdaságpolitikájáról, a gazdaságirányítás módszereiről és gyakorlati tapasztalatairól.

a kormány elnökhelyettese a nap folyamán tárgyalt jacques delors gazdasági és pénzügyminiszterrel, andré chandernagorral, az európai ügyekkel megbízott miniszterrel. a renault r.v.1 /haszonjárműveket gyártó/ nagyvállalat vezetőivel lebonyolított tárgyalás után marjai

Nuw

józsef ellátogatott a francia nemzetgyűlésbe. értekezleten vett részt, amelyet pierre joxe-nak, a nemzetgyűlés szocialista képviselőcsoportja elnökének vezetésével a parlament francia-magyar baráti csoportja rendezett a miniszterelnökhelyettes tiszteletére.

ds/jp ha

17.08 210483 1350

--

sk0049 4 230 mtik1052

prohorov - nukleáris veszély

moszkva, 1983. április 21. /taszsz/ - nincs hatékony védelem a hadászati nukleáris erők bevetése esetén - jelentette ki alekszandr prohorov. a nobel-díjas szovjet fizikus több szovjet tudóssal együtt aláírta a világ összes természettudósához szóló felhívást, amely a fenyegető nukleáris veszélyre figyelmeztet.

„mint fizikus, le kell szögezni, hogy a tudomány és a technika jelenlegi szintjén nukleáris háború esetén egyetlen ország sem védheti meg magát, - mondta prohorov a taszsz szovjet hírügynökségnek. - az elhárító rendszerek védelmet nyújthatnak ugyan egy-egy interkontinentális ballisztikus rakéta ellen, de háborúban az emberiséget a tömeges nukleáris csapás fenyegeti, ez ellen pedig nem lehet védekezni, - figyelmeztetett a szovjet fizikus.

kj hf ha

17.12 210483 0819

Nw

--

sk0050 4 230 mtik1053

bvt-felhívás

helsinki, 1983. április 21. /taszsz/ - a béke-világtanács felhívással fordult a világ kormányaihoz, politikai pártjaihoz és tömegszervezeteihez, hogy ez év májusa legyen a nukleáris háború elhárításának akcióhónapja.

a nukleáris háború veszélye soha nem volt még olyan nagy, mint most - hangzik a felhívásban. - az amerikai kormányzat változatlanul arra törekszik, hogy középtávolságu rakétákat telepítsen több nyugat-európai ország területén. washington csak ködfüggönynek használja a genfi tárgyalásokat annak leplezésére, hogy világméretű katonai fölényre törekszik - állapítja meg a béke-világtanács felhívása, és rámutat a „korlátozott”, vagy „elhúzódó”, nukleáris háborúról szóló amerikai kormánykijelentések veszélyességére.

az egész világ közvéleményét mozgósítani kell az egyesült államok militarista terveinek megghusítása érdekében - vonja le a következtetést a nemzetközi békemozgalom által helsinki-ben kibocsátott dokumentum.

kj lb ha

17.41 210483 0999

--

sk0051 4 230 mtik1054

kohl - Luns

bonn, 1983. április 21. /mti/ - az európai biztonsággal és együttműködéssel foglalkozó madridi konferenciát mielőbb be kell fejezni a semleges és tömbön kívüli államok javaslata alapján - jelentette ki csütörtökön helmut kohl nyugatnémet kancellár bonnban joseph lunsnek, a nato főtitkárának.

a két politikus találkozásán a nyugatnémet kormányfő ezúttal is azt hangoztatta, hogy az nszk a nato 1979-es határozatának mindkét része mellett kitart. vagyis: minden lehetőséget ki kell használni a megegyezésre az európai közép-távolságu fegyverek korlátozásáról

Nw

folyó genfi amerikai-szovjet tárgyalásokon. ha azonban a megegyezés elmaradna, akkor meg kell kezdeni az amerikai rakéták nyugat-európai telepítését - mondta kohl a nato főtitkárával lezajlott megbeszélésen.

fkj/so ha

18.09 210483 0820

--

sk0052 4 230 mtik1055

thatcher - falkland

London, 1983. április 21. /mti/ - margaret thatcher brit miniszterelnök csütörtökön az alsóházban bejelentette, hogy nagy-britannia csak a nemzetközi vöröskereszt felügyelete alatt utazó csoportokat enged a falklandokon elesett argentinok sírjaihoz.

tekintettel arra, hogy a vöröskereszt egy nappal korábban lemondta közreműködését, mert úgy találta, hogy az argentin óhajok és a brit kívánalmak között áthidalhatatlan ellentétek vannak, a miniszterelnök voltaképp azt akarta értesre adni, hogy egyes argentin csoportok nem engedélyezték látogatásait brit részről - ha kell erőszakkal is - megakadályozzák.

ezt erősítette meg csütörtökön a londoni külügyminisztérium is, mondván, hogy a falklandok köré vont 150 mérföldes „kizárási övezet”, még mindig létezik. ide belépni csak a brit katonaság engedélyével lehet.

az elhunyt argentin katonák hozzátartozói - állítólag ujságírók és filmesek kíséretében - argentin zászlók alatt kívántak behajózni a falklandi vizekre, a darwini katonai temetőhöz. ehhez brit részről nem járultak hozzá, a szervezők azonban azt mondják, hogy ennek ellenére utnak indulnak.

ae/so ha

18.20 210483 1177

Nur

--

sk0053 4 230 mtik1056

kinai átszervezés

peking, 1983. április 21. /mti/ - a nagy kínai közigazgatási körzetekben befejeződött a csucsszintű pártbizottságok átszervezése: a 29 közigazgatási körzetből 11 élére került új első ember, a listákat a kkp központi bizottsága a választás előtt hagyta jóvá.

a tartományok, autonóm területek és a kormány-közigazgatás alá tartozó nagyvárosok új vezető testületeinek létszáma csökkent, de egyben növekedett a fiatalabbak, a felsőfoku végzettségű értelmiségiek és a szakemberek aránya. az új kína összefoglaló jelentése kiemelte, hogy az új titkárok közül egyesek szovjet, illetve ndk-beli egyetemeket végeztek.

az összefoglaló ugyancsak aláhúzta, hogy a kínai pártszervek átalakításának egyik fő célja: a fiatalabbak bevonása. a kkp kb kikötötte, hogy minden tartományi szintű pártbizottság első három embere közül legalább egynek 55 évnél fiatalabbnak kell lennie. az állandó bizottság legalább egyharmadának szintén 55 éven aluli tagokból kell állnia.

a csucsszintű pártszervek átalakítását követően a különböző szintű vezetők leadják a helyi kormányban viselt posztjukat. az átszervezett pártvezetőségekben „a tapasztalt helyi veteránoknak”, valamint több mint a felét hagyták meg csupán, állapította meg a kínai jelentés.

nc/ge ha

18.24 210483 1294

--

sk0054 4 230 mtik1057

kohl - strauss

bonn, 1983. április 21. /mti/ - semmit nem közöltek hivatalosan annak a kétórás találkozásnak a tartalmáról, amely csütörtökön zajlott le bonnban helmut kohl, a kereszténydemokrata unió és franz josef strauss, a keresztényszociális unió elnöke között. bonni megfigyelők azonban feltételezik, hogy a nyugatnémet kormány május 4-1 programnyilatkozata állt a megbeszélés középpontjában.

Nur

a kormánynyilatkozaton belül is elsősorban az nszk eljövendő külpolitikájáról lehetett szó, ugyanis a márciusi koalíciós tárgyalásokon a cdu és az fdp halogató taktikájával megakadályozta strauss radikális változtatásokat erőltető követeléseinek megvitatását. strauss ezért most az ndk és az nszk viszonyának feszültebbé válását akarja kihasználni a két német állam közötti kapcsolatok megváltoztatására, megrontására. emiatt érezhetően kiéleződtek az ellentétek a bonni koalíciós partnerek között; így jürgen möllemann szabaddemokrata párti külügyi államminiszter csütörtökön elutasította strauss „szavakban megnyilvánuló radikalizmusát,, hozzátéve, hogy „bonnban nem értékelik ezt a stílust,,.

a dpa nyugatnémet hírügynökség szerint egyelőre nem tudni, hogy sor kerül-e kohl, genschler és strauss márciusban elhatározott csúcsmegbeszélésére, amelyen az ellentétesen megítélt külpolitikai kérdésekről kellene döntenie.

fkj/ge ha

18.31 210483 1361

-.-

sk0055 4 230 mtik1058

luandai sajtóértekezlet

Luanda, 1983. április 21. /taszsz/ - az angolai nemzeti felszabadítási front /fnla/ nevű ellenforradalmi szervezet több volt vezetője felszólította katonáit, hogy szüntessék be az angolai nép érdekeivel ellentétes, idegen célokat szolgáló tevékenységüket.

a felhívás egy Luandában rendezett sajtóértekezleten hangzott el, amelyen az fnla több vezetője bejelentette, hogy önként megadták magukat a törvényes kormány biztonsági szerveinek. köztük van az fnla törzsének volt főnöke, valamint a mozgósítási osztály vezetője.

elmondták, hogy a két ellenforradalmi szervezet: az fnla és az unita vezetői tudatosan félrevezetik katonáikat, amikor el akarják hitetni velük, hogy „angola valódi szabadságáért,, küzdenek. valójában a törvényes kormány elleni harc célja az, hogy kiszolgáltatassák az országot a nemzetközi monopóliumoknak - mondták.

kijelentették: az fnla soraiban mind többen rádöbbentek arra, hogy kegyetlenül félrevezették őket, s a nyugati kémszervezetek eszközeivé váltak.

Nm

a taszsz szovjet hírügynökség emlékeztet, hogy a függetlenség elnyerése, 1975 után az ellenforradalmi csoportosulások részt vettek a köztársaság elleni nyílt imperialista agresszióban, majd a kudarc után terrorakciókat kezdtek az mpla-munkapárt aktivistái, a népi rendszer képviselői, angola békés lakossága ellen.

ts lb pi

18.59 210483 1382

-.-

sk0056 4 230 mtik1059

waldheim a nullamegoldásról

bécs, 1983. április 21. /adn/ - kurt waldheim, az ensz volt főtitkára a középtávolságú atomfegyverek csökkentése ügyében előterjesztett amerikai nulla változatot irreálisnak és gyakorlatilag kivihetetlennek nevezte - jelentette az adn, a német demokratikus köztársaság hírügynöksége csütörtökön bécsből.

kurt waldheim reményét fejezte ki, hogy a genfi tárgyalásokon napjaink egyik legfontosabb kérdésében hamarosan előrehaladást érnek el. kurt waldheim támogatta azt a szovjet javaslatot, hogy a közép-európai leszerelési javaslatoknál olyan erőegyensúlyból kell kiindulni, amelybe beleszámít az angol és a francia atomcsapásmérő erő is. az ensz volt főtitkára hangoztatta, hogy az amerikai középtávolságú nukleáris rakéták telepítése nyugat-európában negatív hatást gyakorol az egész nemzetközi helyzetre.

ts lb pi

19.00 210483 0879

Nm

-.-

kül

- 46 -

1983.04.21.

sk0057 4 230 mtik1060

mugabe—interju

szófia, 1983. április 21. /bta/ - a volt rhodesiai hadsereg ötezer katonája és muzorewa püspök tartalék erői négy táborban csoportosulnak a zimbabwei határ dél-afrikai oldalán. e csoportok közül kettő beszivárgott zimbabwei területre, de „erélyesen elbántunk velük, - közölte robert mugabe zimbabwei miniszterelnök, a nemzeti afrikai egységpárt - hazafias front /zanu-pf/ elnöke a bta bolgár távirati iroda kiküldött tudósítójának adott nyilatkozatában.

a zimbabwei miniszterelnök úgy fogalmazott, hogy dél-afrika banditákat használ fel a frontországok belső helyzetének megingatására. arról is szólt, hogy pretoria továbbra is megszállva tartja namibiát, vagyis az ENSZ biztonsági tanácsának ezzel kapcsolatos 435. számú határozatát mindeddig nem hajtották végre. magát a határozatot komolyan veszélyezteti az, hogy még néhány szerzője is bátorítja dél-afrikát hajthatatlanságában - mondta mugabe. hozzátette, hogy zimbabwe minden segítséget megad a swapo-nak, „a harcoló namibiai népet egyedül hitelesen képviselő felszabadítási mozgalomnak,„.

kormányának hazai feladatai közül mugabe kiemelte, hogy 1985 végéig 162 ezer menekült családot kell letelepíteni.

kj lb pi

19.10 210483 1221

--

sk0058 4 230 mtik1061

chilei kommunisták - latyinszkaja amerika

moszkva, 1983. április 21. /taszsz/ - a chilei gazdaság mai válságos helyzete elválaszthatatlan a fennálló rendszer politikai, erkölcsi és társadalmi válságától - állapították meg a chilei kommunista párt illegálisban működő vezetői santiagóban, külföldi újságíróknak adott nyilatkozatukban. a beszélgetés szövege megjelent a latyinszkaja amerika című moszkvai folyóiratban.

a tőkés országok világgazdasági válsága csupán egyetlen eleme mindannak, ami hatással van a chilei helyzetre - állapították meg a nyilatkozók, majd hangsúlyozták: a diktatura válságának elsősorban a függőségen alapuló politika és az országra erőltetett gazdasági

Nur

kül

- 47 -

1983.04.21.

modell az oka. a munkanélküliség aránya napjainkban meghaladja a harminc százalékot, a termelés tavaly 15 százalékkal esett - emlékeztetnek a chilei kommunisták.

a válsághelyzetből elsősorban úgy lehet kijutni, ha megdöntik a diktaturát, szétzúzzák a fasiszta rendszert. a kommunisták minden ellenzéki erő összefogását szorgalmazzák, s ezt a célt minimális programjukban fogalmazták meg. a diktatura megdöntése céljából létre kell hozni az antifasiszták széles frontját.

a kommunista pártnak a népi felkelésről vallott álláspontjával kapcsolatban a kommunista vezetők leszögezték: a párt katonai stratégiája az alapvető célt, a diktatura megdöntését szolgálja, és ennek leghatásosabb eszköze a politikai és a fegyveres harc ötvözése.

gf lb pi

19.18 210483 1464

--

sk0059 4 230 mtik1062

magyar küldöttség kambodzsában

phnom penh, 1983. április 21. /spk/ - a kambodzsai haza védelmére és építésére alakult egyesült front országos tanácsának meghívására csütörtökön pozsgay imrének, az mszmp központi bizottsága tagjának, a hazafias népfront /főtitkárának vezetésével népfront-küldöttség érkezett hivatalos baráti látogatásra kambodzsába. a vendégeket a repülőtéren chan ven, a kambodzsai haza védelmére és építésére alakult egyesült front /alelnöke fogadta, s jelen volt almási alfréd, hazánk kambodzsai nagykövete is.

az érkezés napján a küldöttség tagjai megkoszorúzták a győzelem emlékművét.

gf lb pi

19.20 210483 0641

Nur

--

sk0060 4 230 mtik1063

rövid hírek

országos pártértekezlet

szófia, 1983. április 21. /mti/ - a termékek minőségének javításáról országos pártértekezletet tartanak 1984 márciusában bulgáriában. a bkp központi bizottságának erről szóló határozata, amelyet csütörtökön tettek közzé, rámutat, hogy az előkészítő munka során a legnagyobb figyelmet a munka termelékenységének növelésére, a termékek minőségének javítására és a fegyelem megszilárdítására kell fordítani.

megbízólevél-átadás

budapest, 1983. április 21. /mti/ - dr. szabó károly, a magyar népköztársaság barbadosban akkreditált nagykövete átadta megbízólevelét sir deighton ward főkörmányszónak.

magyar-kinai tsz

peking, 1983. április 21. /mti/ - a peking környéki kínai-magyar barátság népi kommuna meghívására csütörtökön a kínai fővárosba érkezett a perkátai magyar-kinai barátság termelészövetkezet négy tagú küldöttsége. a magyar lajos elnök vezette delegáció két hetet töltt kínában. a magyar vendégek tiszteletére csütörtök este han po-ping, peking polgármesternhelyettese vacsorát adott.

nc kum/jp ek lb pi

19.31 210483 1098

Nw

--

sk0061 4 230 mtik1064

glenn

washington, 1983. április 21. /mti/ - „nemzeti tragédiának és nemzeti szégyennek”, minősítette csütörtökön a reagan-kormányzat tevékenységét john glenn szenátor, az egykori amerikai űrhajós. glenn hivatalosan bejelentette: a demokrata párt jelöltje kíván lenni az 1984-évi elnökválasztásra.

glenn a demokrata párt „középvonalához”, tartozónak tartják, s walter mondale volt alelnök mögött a legesélyesebbnek arra, hogy elnyerje pártjának jelöltségét. a most ellenzékben levő demokrata párt részéről eddig öten pályáznak a jelöltségre. a párt legismertebb személyisége, edward kennedy visszalépett az 1984-es választásoktól. glenn feltételezhetően az utolsó, aki versenybe lépett, bizva népszerűségében.

new concordban, ohio állambeli szülővárosában elhangzott beszédében a volt űrhajós a nukleáris fegyverek befagyasztása mellett is állást foglalt. ennek a nemzedéknek, mondotta, nemcsak a folyamatban levő háborukat kell megállítania, hanem egyszer és mindenkorra véget kell vetnie a háborúknak.

a leendő választási ellenfélhez intézve szavait, glenn „a mitoszokhoz és a multhoz való visszatérésnek”, nevezte a reaganizmust.

br/so ha

19.39 210483 1185

--

sk0062 4 230 mtik1065

kohl londonba

bonn, 1983. április 21. /mti/ - helmut kohl, az nszk kancellárja csütörtökön este elutazott nagy-britanniába. kíséretében van hans-dietrich genscher külügy-, manfred wörner hadügy-, gerhard stoltenberg pénzügy- és otto lambsdorff gazdasági miniszter.

a pénteken sorra kerülő hivatalos megbeszéléseken bonni várakozások szerint a genfi tárgyalásokról, a madridi konferenciáról, a hét vezető tőkés ország májusi, egyesült államokbeli csúcstalálkozójáról és a közös piaccal összefüggő kérdésekről lesz elsősorban szó.

Nw

bonni kormánykörök a brit-nyugatnémet csúcs előtt megerősítették, hogy az nszk és nagy-britannia teljes mértékben támogatja az európai közép-hatótávolságu fegyverek korlátozásával kapcsolatban reagan amerikai elnök „közbülső megoldási” javaslatát, amelyet a szovjetunió mint elfogadhatatlant elutasított. ugyanakkor bonn és london washingtonnál határozottabban kívánja a madridi konferencia sikeres befejezését. ezért a nyugatnémet fővárosban érdeklődéssel várják, hogy a londoni egyeztetés után az nszk és nagy-britannia kellő befolyást tud-e majd gyakorolni az egyesült államok még mindig merev madridi vonalára.

fkj/so ha

19.40 210483 1190

--

sk0063 1 230 mtik1066

a szerkesztőségek figyelmébe!

ma sk0048, mtik1051 sz. hírünk -- pierre maurroy-marjai -- 1. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... folytatta hivatalos látogatásait a francia kormány és a gazdasági élet vezetőinél. ...

ha

19.42 210483 0313

Nuv

--

sk0064 4 230 mtik1067

ceausescu -- cheysson

bukarest, 1983. április 21. /mti/ - nicolae ceausescu román elnök csütörtökön fogadta claude cheysson francia külügyminisztert, aki átadta francois mitterrand elnök üdvözlését. a megbeszélésen elemezték a kétoldalú kapcsolatokat, s a politikai, gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális együttműködés fejlesztésének lényeges kérdéseit. nemzetközi kérdésekről szólva hangoztatták, hogy a lehető leggyorsabban és kedvező eredménnyel be kell fejezni a madridi értekezletet úgy, hogy az biztosítsa a helsinki megkezdett folyamat folytatódását.

wa/ge ha

19.47 210483 0595

--

sk0065 4 230 mtik1068

szkp kb pb ülése

moszkva, 1983. április 21. /mti/ - moszkvában megtartott legutóbbi ülésén az szkp kb politikai bizottsága tájékoztatót hallgatott meg annak az szkp-küldöttségnek a tevékenységéről, amely berlinben részt vett a karl marx emlékére rendezett nemzetközi tudományos konferencián. a politikai bizottság hangsúlyozta, hogy a tanácskozás meggyőzően bizonyította a marxista-leninista elmélet időszerűségét, a reális szocializmus szerepét ennek az elméletnek a gyakorlati megvalósításában, a szocializmus és a béke harc elválaszthatatlanságát, a kommunista mozgalom és a különböző nemzeti és társadalmi felszabadítási mozgalmak internacionalista szolidaritásának fontosságát.

a politikai bizottság megvitattott több, a szovjet népgazdaság fejlődésével kapcsolatos kérdést. többek között elfogadta a szovjetunió minisztertanácsának javaslatát, hogy a lenini komszomolról elnevezett, moszkvics gépkocsikat készítő moszkvai autógyárban kezdjék meg egy új személygépkocsinak, s az alaptípus módosított változatainak gyártását.

fl/so ha

19.48 210483 1066

Nuv

--

sk0066 4 230 mtik1069

olasz belpolitika

róma, 1983. április 21. /mti/ - bettino craxi, az olasz szocialista párt főtitkára a pénteken kezdődő központi bizottsági ülésen javasolni fogja a parlament idő előtti feloszlását, új választások kiírását.

az olasz hírügynökség az oszp vezetőségétől származó információ alapján azt is közölte, hogy craxi szeretné, ha a szavazást a községtanácsi választásokkal együtt június végén tartanák.

továbbra is bizonytalan azonban, hogy a választás után a kormányalakítást mely pártokkal szövetségben képzelik el a szocialisták.

az esetleges előrehozott választásról már megszületett az első közvéleménykutatás is, a megkérdezettek 81,5 százaléka nem tartja szükségesnek a választást, elsősorban a fiatalabb szavazók, és köztük is azok értenek egyet vele, akik a baloldalt támogatják.

kir/ge ha

19.56 210483 0846

--

sk0067 4 300 mtik1070

görög-amerikai

athén, 1983. április 21. /afp/ - athénban nem tartották meg a görögországi amerikai támaszpontok jövőjéről folyó görög-amerikai tárgyalások szerdai ülését, és nem is állapították meg új időpontot a megbeszélések folytatására - közölte csütörtökön dimitrisz marudasz görög kormányzóvivő.

marudasz nem magyarázta meg, miért maradt el az ülés, viszont cáfolta, hogy a tárgyalásokat fölfüggesztették vagy megszakították volna, hivatalosan meg nem erősített vélemények szerint a megbeszéléseken olyan problémák merültek föl, amelyekkel kapcsolatban az amerikai küldöttségvezetőnek tanácskoznia kell kormányával.

/taszsz/ - a taszsz helyi megfigyelőket idéz, akik szerint a tavaly október óta folyó tárgyalásokon egyetlen kérdésben sem sikerült haladást elérni.

Nw

andreasz papandreu szocialista párti kormánya olyan új megállapodásra törekszik, amelynek keretében pontos ütemtervet dolgoznának ki az amerikaiak távozásáról és a támaszpontok görög ellenőrzés alá helyezéséről.

a görög baloldal részéről már többször rámutattak, hogy a dél-európai ország területén lévő négy amerikai támaszpont kizárólag amerikai érdekeket szolgál, ugyanakkor veszélyezteti a görög szuverenitást.

a támaszpontok használatát az 1953-as görög-amerikai megállapodás engedélyezte washington számára, ennek érvénye hat évvel ezelőtt lejárt, azóta az amerikaiak „ideiglenes jelleggel”, vannak jelen a bázisokon.

... kf lb p1

20.26 210483 1456

--

sk0068 4 230 mtik1071

rövid hírek

pérez de cuellar

osló, 1983. április 21. /ap/ - hivatalos norvégiai látogatását befejezve javier pérez de cuellar, az ensz főtitkára csütörtökön oslóból párizsba utazott.

husák — mamula

prága, 1983. április 21. /ctk/ - gustáv husák, a cskp kb főtitkára, köztársasági elnök csütörtökön fogadta a csehszlovákiai hivatalos látogatáson tartózkodó branko mamula tengernagyot, jugoszláv szövetségi titkárt /minisztert/. a találkozón a két ország kapcsolatait és a nemzetközi helyzetet érintő kérdéseket tekintettek át.

/nemzetvédelmi

ausztrália - parlamenti ülészak

canberra, 1983. április 21. /taszsz/ - az ausztrál fővárosban megnyílt a parlament új ülészaka, hosszú évek óta először a munkáspárt az alsóházban abszolút többséggel - a meglévő 125 helyből 75-tel - rendelkezik.

Nw

amerikai szakszervezeti küldöttség

moszkva, 1983. április 21. /taszsz/ - a szovjet közalkalmazottak szakszervezete kb meghívására csütörtökön moszkvába érkezett az amerikai szövetségi állami, városi és megyei alkalmazottak szakszervezeti szövetsége vezetőségének kilenc tagu küldöttsége. a küldöttség tíz napot tölt a szovjetunióban, és több vidéki várost is felkeres.

ts lb pi

20.31 210483 1220

--

sk0069 4 230 mtik1073

közép-amerika - tárgyalások

panamaváros, 1983. április 21. /prensa latina/ - a venezuela, mexikó, kolumbia és panama külügyminisztereiből álló közvetítő csoport csütörtökön panamavárosban megbeszélésekkel folytatta munkáját.

a csoport véleménycserét tartott egyrészt costa rica, guatemala, salvador és honduras, másrészt nicaragua külügyminiszterével. a megbeszélések konkrét tartalmáról nem közöltek részleteket.

miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter a közvetítő csoporttal folytatott másfél órás eszmecsere után a tárgyalások menetét jónak nevezte.

hasonló álláspontot fejeztek ki a többi közép-amerikai állam képviselői is.

a panamai külügyminisztériumhoz közefálló körök szerint sor kerülhet három- vagy többoldalu megbeszélésekre is.

ts lb pi

20.34 210483 0797

Nuv

--

sk0070 4 300 mtik1074

amerikai-marokkói - dzsana

tripoli, 1983. április 21. /dzsana/ - az atlanti-óceán keleti vizein folyó közös amerikai-marokkói hadgyakorlat eszköz az egyesült államok számára a térség haladó országait fenyegető terveinek megvalósítására - mutatott rá a dzsana libiai hírügynökség hírmagyarázója.

a hadgyakorlat azoknak az amerikai-marokkói manővereknek a kiterjesztését jelenti, amelyeket tavaly novemberben hajtottak végre a földközi-tenger térségében. ezek a gyorsan bevethető amerikai erők marokkói állomásoztatását voltak hivatva előkészíteni. a jelenlegi hadgyakorlat - hivatalos célján, a harci kiképzésen túlmenően - ugyancsak az amerikai katonai jelenlét kiterjesztését szolgálja, veszélyeztetve az arab és az afrikai népek biztonságát.

a dzsana hírmagyarázója bírálta a marokkói kormányt, amiért lehetővé tette, hogy washington az arab föld újabb darabján vesse meg a lábát. az amerikaiak agresszív politikája a térségben arra irányul, hogy aláaknázzák a haladó országok biztonságát, amelyek megfosztották ott értékes stratégiai pozíciójától a pentagont.

kf lb pi

21.06 210483 1104

--

sk0071 4 300 mtik1076

új amerikai bizottság

washington, 1983. április 21. /mti-upi/ - reagan amerikai elnök további intézkedéssel gyarapította szovjetellenes provokációinak sorát: új kormánybizottságot hozott létre annak „ellenőrzésére”, nem sértette-e meg a szovjetunió az elmúlt évtizedben a nukleáris fegyverzettről kötött szovjet-amerikai szerződéseket - jelentette be csütörtökön larry speakes, a fehér ház sajtótitkára. a bizottság élén william clark, az elnök nemzetbiztonsági főtanácsadója áll.

az új kormány szerv által elvégzendő vizsgálatok - mint a szóvivő kifejtette - nyomtatékot kívánnak adni bizonyos, a genfi tárgyalásokon elhangzott amerikai javaslatoknak. ezek a jövőbeli nukleáris leszerelési megállapodások betartására és ellenőrzésére vonatkoznak.

Nuv

speakes nem részletezte, mivel gyanúsítják a szovjetuniót, csupán közelebbről meg nem határozott „vitatható gyakorlatot”, vetett moszkva szemére. „nem vagyunk abban a helyzetben, hogy megmondhassuk, megsértették-e a szerződéseket”, - jelentette ki, lényegében elismerve, hogy washingtonnak semmiféle bizonyítéka sincs szovjet szerződészegésre.

kf lb pi

21.36 210483 1136

-.-

sk0072 4 230 mtik1077

1983. április 21. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

 az mti külpolitikai szerkesztősége mára befejezte adását, de 23 óráig nem zárunk. ha addig jelentés érkezik az összekapcsolásról, kiadjuk.

turnusvezető

pi/so

22.01 210483 0321

-.-

sk0073 4 800 mtik1079

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0033-ig
 budapest, 1983. április 21. /mti/

sk0001 gromiko - kommunyiszt /1. rész/
 sk0002 gromiko - kommunyiszt /2. rész/
 sk0003 fémből készült egyfontos angliában
 sk0004 francia nukleáris tervek
 sk0005 rövid hírek:

New

london: mccartney
 manila: busz-szerencsétlenség
 new york: gyémánt
 bari: ítélet

sk0006 közép-amerikai külügyminiszterek
 sk0007 usa - bejrut /1. rész/
 sk0008 usa - bejrut /2. rész/
 sk0009 ürhajósok
 sk0010 spanyolország - usa /1. rész/
 sk0011 spanyolország - usa /2. rész/
 sk0012 közel-kelet
 sk0013 angola
 sk0014 salvadori hadsereg - átszervezés
 sk0015 lengyel hírek /1. rész/
 sk0016 lengyel hírek /2. rész/
 sk0017 palme - svéd javaslat
 sk0018 pravda - vezércikk
 sk0019 salvadori vezető - öngyilkosság
 sk0020 usa - kongresszusi viták
 sk0021 kambodzsai közlemény
 sk0022 finn kp - pravda
 sk0023 ensz-hírek
 sk0024 fkp kb-ülés - határozat /1. rész/
 sk0025 fkp kb-ülés - határozat /2. rész/
 sk0026 fkp kb-ülés - határozat /3. rész/
 sk0027 begin - golan
 sk0028 kínai határprovokációk
 sk0029 kndk - közlemény
 sk0030 li - vietnam
 sk0031 spanyol szerződés - visszhang
 sk0032 rövid hírek:

canberra: ausztrál tiltakozás
 manila: fülöp-szigeteki zavargások

sk0033 választás - olasz sajtó
 so/pi

23.04 210483 1588

New

-.-

sk0074 4 800 mtik1080

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0034-sk0067-ig
budapest, 1983. április 21. /mti/

sk0034 hejkal
 sk0035 vakírásos komputer könyv
 sk0036 izrael-libanon /1. rész/
 sk0037 izrael-libanon /2. rész/
 sk0038 madrid - genscher
 sk0039 olasz szakszervezetek - sztrájk
 sk0040 pvsz vb - arafat
 sk0041 osztrák neonácik
 sk0042 a cbi és a toryk
 sk0043 irak-irán
 sk0044 auschwitz békenagygyűlés
 sk0045 izrael-libanon - 3.
 sk0046 divsz
 sk0047 ndk-mongol
 sk0048 pierre mauroy — marjai
 sk0049 prohorov - nukleáris veszély
 sk0050 bvt-felhívás
 sk0051 kohl — luns
 sk0052 thatcher - falkland
 sk0053 kínai átszervezés
 sk0054 kohl — strauss
 sk0055 luandai sajtóértekezlet
 sk0056 waldheim a nullamegoldásról
 sk0057 mugabe — interju
 sk0058 chilei kommunisták - latyinszkaja amerika
 sk0059 magyar küldöttség kambodzsában
 sk0060 rövid hírek:

szófia: országos pártértekezlet
 budapest: megbízólevél-átadás
 peking: magyar-kínai tsz

sk0061 glenn
 sk0062 kohl londonba
 sk0063 javítás az sk0043. számú hírré
 sk0064 ceausescu — cheysson
 sk0065 szkp kb pb ülése
 sk0066 olasz belpolitika
 sk0067 görög-amerikai
 so/pi

23.04 210483 1365

Nim

--

sk0075 4 800 mtik1081

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0068-sk0075-ig
budapest, 1983. április 21. /mti/

sk0068 rövid hírek:

osló: pérez de cuellar
 prága: husák — mamula
 canberra: ausztrália - parlamenti ülészak
 moszkva: amerikai szakszervezeti küldöttség

sk0069 közép-amerika - tárgyalások

sk0070 amerikai-marokkói - dzsana

sk0072 új amerikai bizottság

sk0071 szerkesztőségek figyelmébe!

sk0073 tartalomjegyzék /1. rész/

sk0074 tartalomjegyzék /2. rész/

sk0075 tartalomjegyzék /3. rész/

so/pi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében

főszerkesztő: köves tiber

szerkesztették: németh gyula

éliás béla

szászi julia

heltai andrás

pirityi sándor

- v é g e -

23.05 210483 1042

Nim

--

60.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 22.

kül

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

a szerkesztőségek tájékoztatására!

heti várható

1983. április 22. /mti/

április 25. /hétfő/

- a mozambiki frelimo-párt iv. kongresszusa

- az ensz rendezésében nemzetközi namibia-konferencia kezdődik
párizsban

- konsztantin karamanlisz görög államfő szófiába látogat

április 26. /kedd/

- joao baptista de figueiredo brazil államfő mexikóba érkezik

- helmuth kohl nyugatnémet kancellár olaszországba utazik

április 27. /szerda/

all

